

Ședința plenară a Comitetului Central al P. M. R.

În zilele de 13 și 14 iulie a.c. a avut loc ședința plenară largită a C.C. al P.M.R., la care au luat parte, în afară de membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central, primii secretari ai Comitetelor regionale P.M.R., șefii și adjuncții șefilor de secție ai C.C. al P.M.R., miniștrii și miniștrii adjuncți, președinții comitetelor executive ale staturilor populare regionale, cadre conducătoare ale sindicatelor, Uniunii Tineretului Muncitor și altor organizații de masă, redactorii ai ziarelor centrale, precum și alți activiști de partid și de stat.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., a prezentat plenarei raportul cu privire la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al II-lea al P.M.R. în domeniul dezvoltării economiei naționale și creșterii bunăstării oamenilor muncii, precum și propunerile de noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor.

În urma dezbaterilor care au avut loc, plenara a aprobat în unanimitate raportul și propunerile pe care le cuprinde, adoptând hotărâri corespunzătoare.

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Semnele vremii noastre

Nu trebuie să mergem prea departe în timp. Nu e nevoie de altfel. Căci desfășurarea rapidă a evenimentelor de pe eșichierul politic internațional se însărcinează astăzi a înmănunchia, ca sub o lupă măritoare, într-un interval scurt, toate marile probleme ale vremii noastre.

Nu trebuie să năzuim nici către o arie prea vastă de investigații, la un cerc prea larg de fapte și semnificații. Căci o caracteristică a timpului nostru, cînd lumea e împărțită în două lagăre, este tocmai aceea că există două atitudini fundamentale față de orice problemă importantă și că aceste atitudini oglindesc fiecare în parte două moduri de a concepe lumea, două moduri de viață.

Așa încît e suficient să întreprindem o scurtă trecere în revistă a numai citorva manifestări și numai din ultimul timp față de o singură problemă, aceea a ajutorării țărilor slab dezvoltate, spre a obține cu mijloace simple o imagine de ansamblu asupra unor poziții de principiu într-una din problemele-cheie ale dezvoltării omenirii în secolul XX.

Ce spun, dar, faptele?

Zilele trecute, în fața Universității din Rabat, studenții au strigat: „Afară cu bazele americane din Maroc!“... Căci Pentagonul dorește să-și mențină cu forța bazele militare de pe teritoriul marocan, unde s-a instalat în 1951, cînd Marocul încă „protectorat“ francez. Acum Statele Unite recunosc, e drept, în vorbe independența Marocului, dar ocupații americane nu se adresează funcționarilor marocani pe nume. Pentru ei, orice bărbat din Maroc e Mahomed și orice femeie: Fatima. Dar dacă ei nu vor să deprindă nici cele mai elementare noțiuni de limbă arabă, marocanii au început să învețe englezește și anume cuvintele care le sînt în primul rînd de trebuință: Go home!

În Bolivia, au avut loc puternice demonstrații de stradă și oamenii purtau pancarte pe care scria: „Moarte yankeilor!“... Cum de se pot întimpla asemenea lucruri între Bolivia și S.U.A., două țări care întrețin de atîta vreme cele mai strînse relații economice și politice? O putem afla referindu-ne chiar la o importantă publicație americană, foarte recentă. În numărul din 15 iunie a.c., revista americană „New Republic“ a trebuit să constate: „Scopul final al ajutorului nostru este acela de a face ca Bolivia să depindă și mai mult de Statele Unite. S.U.A. nu incurajează industrializarea Boliviei pentru a o menține ca sursă de materii prime ieftine și ca piață de desfacere pentru produsele industriale nord-americane“.

Și la fel, sau aproape la fel, se întimplă lucrurile și în Filipine sau Laos, în Kenia „engleză“ sau în Africa ecuatorială „franceză“.

Iar acum, alte ecouri ale vremii noastre.

Pentru prima oară în istoria relațiilor dintre cele două țări, împăratul Etiopiei a făcut recent o călătorie în Uniunea Sovietică. Negusul a fost primit cu căldură la Moscova, a vizitat sudul Uniunii Sovietice, Asia centrală sovietică și a purtat tratative care s-au soldat, printre altele, cu acordarea de către U.R.S.S. a unui credit de 400 de

V. Dascălu

(continuarea în pag. 10-a)

De Ziua unională a sportivului. Studentia Irina Gurova din Moscova, la bordul elicopterului cu care a stabilit un nou record mondial

BILANȚ STRĂLUCIT

Poporul sovietic înfăptuiește cu entuziasm și hotărîre construcția desfășurată a comunismului. Mili. oanele de oameni ai muncii, conduși cu înțelepciune de către gloriosul partid al lui Lenin, obțin neîncetat succes pe drumul realizării sarcinilor mărețe ale planului septenal, adoptat de Congresul XXI al P.C.U.S. Comunicatul Direcției centrale de statistică de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. privitor la îndeplinirea planului în primul semestru al acestui an, constituie un bilanț strălucit al victoriilor obținute de marea familie frățească a popoarelor Uniunii Sovietice.

În industrie, planul global a fost îndeplinit în proporție de 105 la sută. Producția de oțel s-a ridicat la 23.100.000 tone; cea de cărbune — la 252 milioane de tone; s-au extras 61.700.000 tone de ștei și s-au produs 126 miliarde kWh energie electrică. Uzinele pentru fabricarea mașinilor-unelte au dat producției 73.000 de mașini de diferite tipuri.

Un deosebit avînt cunosc ramurile industriei bunurilor de larg consum. Producția de țesături a crescut față de primul semestru al anului 1958 cu 144 milioane de metri pătrați; producția de încălțăminte de piele — cu 16 milioane de perechi; producția de grăsimi — cu 50.000 tone.

Inițiativa creatoare a muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor s-a concretizat în peste 1.500.000 de propuneri de inovații și raționalizări ale proceselor de producție. Datorită avîntului în muncă, datorită măsurilor tehnico-organizatorice, planul de reducere a prețului de cost al producției industriale a fost depășit, iar economiile realizate de pe urma acestei depășiri reprezintă aproximativ 4 miliarde de ruble. Productivitatea muncii a crescut în industrie cu 8 la sută și în construcții cu 9 la sută.

Colhoznicii și muncitorii din sovhozuri sporesc neîncetat producția de materii prime necesare industriei și aprovizionării orașelor. Succesele însemnate pentru rebo-

ta anului 1959 însumează 196 milioane de hectare, iar septelul din colhozuri și sovhozuri s-a dezvoltat corespunzător. 94 la sută din totalul colhozurilor au achiziționat tehnica agricolă de la stat, ceea ce va avea ca urmare consolidarea colhozurilor și mai buna folosire a utilajului agricol.

În cursul primului semestru al anului, populația a primit diferite avantaje sub formă de plăți și înlesniri în sumă de peste 116 miliarde de ruble. Din mijloacele alocate prin planul de stat au fost construite și date în folosință locuințe cu o suprafață totală de 13.600.000 de metri pătrați, cu 13 la sută mai mult decît în primul semestru al anului 1958.

Construcția comunismului în Uniunea Sovietică se desfășoară cu succes în toate sectoarele. Eforturile oamenilor sovietici constituie o contribuție uriașă la consolidarea întregului lagăr socialist, la consolidarea tuturor forțelor care luptă pentru coexistența pașnică a tuturor popoarelor.

28
(748)

Anul XV

17 IULIE 1959

12 PAGINI 1 LEU

Cine n-a citit „12 scaune” și „Vițelul de aur” și n-a ris în hohote? Căci Ostap Bender, eroul născut din fantezia uluitoare a celor doi umoriști sovietici, a făcut într-adevăr ocolul lumii, așa cum a visat, și vorbește acum toate limbile globului. Deși, poate că nu chiar așa cum ar fi vrut Ostap, ci datorită cuplului Ilf și Petrov ale căror cărți au fost traduse pretutindeni cu un egal și răsunător succes.

Iată, însă, că acum aflăm că una din

marile pasiuni ale vieții celor doi a fost cinematograful. Ilia Ilf și Evgheni Petrov au scris scenariile filmelor „Într-o vară” și „Cercul” (acesta din urmă în colaborare cu V. Kataev și G. Alexandrov). Dar și după moartea prietenului și colaboratorului său, Evgheni Petrov a rămas fidel pasiunii lor comune. A scris anume scenariul comediei „Birjarul aerului”, iar în colaborare cu Grigori Munblit — scenariile filmelor „Istorie muzicală”, „Anton Ivanovici se supără” și „Un om neliniștit”.

După care mai trebuie adăugat că în timpul călătoriei lor prin Franța și S.U.A., cei doi scriitori au primit multe propuneri de a scrie scenarii. Și au scris, chiar — la Paris scenariul unui film despre destinul unui om care a câștigat la loterie un milion de franci, iar la Hollywood un scenariu pentru regizorul Lewin Milestone.

Dar a mai existat și o altă latură a activității celor doi umoriști, legată foarte strins de cinema și care a rămas pînă acum prea puțin cercetată. E vorba de cronicile și foiletoanele cinematografice, publicate în presa periodică a vremii, remarcabile miniaturi satirice scrise cu umorul și simțul fin de observație care-i caracterizau.

În ultimul ei număr, revista „Iskusstvo kino” reproduce citeva foiletoane și cronici cinematografice de Ilf și Petrov, precum și un fragment din „Vițelul de aur” care n-a mai intrat în textul definitiv al cărții.

Teatre populare

Ideea teatrului popular, a unui teatru care prin factura, interpretii, repertoriul, publicul și locul în care își desfășoară activitatea să însemneze izvorul unei mari mișcări de educație morală și artistică a unor mase largi, a sedus de multă vreme cugetele libere. Romain Rolland a cheltuit nu puțină trudă și multe disponibilități sufletești pentru a făuri un asemenea teatru în Franța. Dar încercarea lui s-a izbit de atâtea greutăți încît ea n-a putut trece de primii pași, cu toate că aceștia au fost sprijiniți de Emile Zola, Anatole France și de alte glorii ale Franței. Încercări similare s-au făcut apoi și în Germania între cele două războaie mondiale, dar și acolo ele au avut mereu de luptat cu represunțile autorităților.

Acum se discută mult despre teatrul popular în Uniunea Sovietică și se preconizează crearea unei mișcări care să antreneze la activitate artistică cercuri foarte largi de oameni ai muncii. În legătură cu această problemă, „Literaturnaia gazeta” a inițiat o discuție publică în cadrul căreia ea urmează a fi dezbătută de oameni de teatru profesioniști, de actori și regizori amatori etc. Discuția a fost deschisă de artistul poporului Iuri Zavadski, care a arătat că aceste teatre au început să ia o mare dezvoltare mai ales după Congresul al XXI-lea. Lucrul în sine nu este absolut nou, a subliniat autorul articolului, dat fiind că o activitate teatrală de amatori a existat și mai înainte. Dar sînt noi proporțiile pe care le ia această mișcare, entuziasmul artiștilor amatori, exigența de care dau dovadă față de ei înșiși.

Și Iuri Zavadski recomandă insistent ca teatrele populare să fie serios sprijinite de către formațiile profesionale. „Mă atrace, de pildă, ideea creării unor așa numite teatre populare-sputnici; un teatru profesionist să-și asume obligația de a se îngrijii de dezvoltarea, de perfecționarea unui teatru de amatori, de care s-a apropiat, care i-a devenit drag...”

BREVETAR

Lucrări despre Revoluția franceză

Cu ocazia lui 14 iulie, ziua căderii Bastiliei, presa sovietică a trecut în revistă cercetările întreprinse în U.R.S.S. asupra Revoluției burgheze din Franța. Se știe într-adevăr că mulți istorici sovietici s-au ocupat asiduu cu studiul acestei epoci dramatice.

Evgheni Tarle, Viaceslav Valghin și Nikolai Lukin au îmbogățit bibliografia Revoluției franceze cu lucrări fundamentale. Lucrarea „Revoluția burgheză din Franța (1789—1794)” apărută sub îngrijirea lui Volghin și Tarle este o operă de sinteză a tuturor cercetărilor întreprinse în Uniunea Sovietică asupra acestui subiect. Cărțile lui Tarle: „Germinal și Prairia!”, „Napoleon” și „Talleyrand” se bucură de o notorietate mondială.

Printre studiile mai noi, o deosebită mențiune merită acela al lui Albert Manfred intitulat „Marea revoluție franceză”, care a și fost tradus în mai multe limbi, bucurîndu-se de unanime aprecieri elogioase.

Istoria „turbaților” (porecla dată reprezentanților extremei stîngi) a fost cercetată timp de mulți ani de istoricul I. Zaker din Leningrad, care a pregătit acum pentru tipar o nouă lucrare. V. Alexeev-Popov din Odesa se ocupă cu istoria Cercului social, o grupare de stînga din timpul Revoluției franceze.

Opinia publică sovietică a întîmpinat cu mult interes apariția unei ediții în trei volume a Operelor alese ale lui Marat, îngrijită de V. Volghin și A. Manfred. Această ediție este mai completă decît publicațiile franceze corespondente. În clipa de față, Editura Academiei de Științe a U.R.S.S. pregătește o a doua ediție a cărții lui I. Fridland „Jean Paul Marat”.

Cum citești?

Așa s-a intitulat un articol al scriitoarei Tatiana Tess, publicat zilele trecute în „Izvestia”. Articolul i-a fost sugerat de o scrisoare primită din partea unui fost muncitor, Viktor Kazakov, acum redactor la o gazetă raională, în care acesta ridica problema înțelegerii fenomenului literar.

În scrisoarea lui, Viktor Kazakov arăta că în școală se dădea în vînt după literatura de aventuri, că îi plăceau și operele lui Pușkin, Gogol, Cehov, Shakespeare, Hugo, Tvardovski ș. a., dar că de pasionat îl pasionau mai ales romanele de aventuri. „Celelalte cărți nu lăsaș urmă adînci în mintea mea. Treceam peste descrierile de natură, nu acordam atenție limbii, artei scriitorului. Pușkin îmi plăcea pentru „Fata căpitanului”, Cehov pentru „Dramă la vinătoare”... „Goana asta dezordonată după cărți a continuat pînă în 1954 cînd, într-o seară, am ascultat la radio „Livada cu vișini”. Citisem piesa și, ca să fiu sincer, nu-mi făcuse nici o impresie. Așa că mi-am tras plapama peste cap și am hotărît să nu ascult. Totuși, după citeva minute nu mi-am mai putut desprinde urechea de la aparat. Nu-mi puteam da seama ce se întîmpla cu mine. Am început să rid și să plîng împreună cu eroii lui Cehov. Ranevskaia, interpretată de Knipper-Cehova, mă uimise prin felul ei ciudat de a fi...”

Cînd spectacolul s-a terminat, mi-am dat seama cu groază că nu știu nimic... Atunci m-am apucat iar de citit. Și în timp de patru ani, am acumulat mai mult decît în zece ani. E un lucru pe care îl datorez în întregime Olgai Leonardovna. Mai mult: dînsa m-a ajutat să-mi găsesc un loc în viață...

Acum, cînd scriu aceste rînduri — a-dăuga Kazakov — am impresia că frecventarea teatrului de către elevi trebuie să devină un obiect obligatoriu, la fel cu algebra sau limba rusă, de pildă...”

Care sînt cauzele acestui fenomen? — se întreabă Tatiana Tess, după ce mai citează și cazul unui miner, care manifesta o deosebită predilecție pentru cartea de aventuri. „Eu cred că una din cauze este o anumită alitudine egoistă și în același timp simplistă față de carte. De la o carte nu trebuie numai să iei. Trebuie să știi să i te și dăruiești. Și atunci răsplata vine repede: cartea îți deschide bogății pe care înainte nu le descoperiseși și despre care nu știai nimic.

Se înțelege că asta nu se întîmplă dintr-odată. A știi să citești nu înseamnă încă a știi să citești cum trebuie o carte. Trebuie să știi să-ți auto-educi arta cititului, care este o caracteristică a unui intelectual autentic.”

Așa dar: Spune-mi cum citești, ca să-ți spun cine ești.

● În Editura pentru literatură din Primorie a apărut primul număr al noului almanah „Oceanul Pacific”, care cuprinde, printre altele, romanul „Din toată inima” de N. Alekseev, noi versuri ale poezilor din Primorie, reportaje, etc.

● După ce s-a bucurat de mult succes printre cititorii revistei „Ogoniok”, „Ultimul deget”, o povestire a cunoscutului scriitor englez James Aldrige este transpusă acum pe ecran, într-un film cu același titlu, realizat de studioul din Leningrad.

● Recent, poetul iakut Ellia a primit din Atena o scrisoare semnată de criticul grec Kostas Franchiscatos, însoțită de un articol publicat în presa greacă. Cităm din textul scrisorii:

„Sîmțatul meu prieten și coleg.

Intocmind un articol în care am încercat o scurtă privire asupra literaturii Asiei sovietice, pentru revista „Periodiko Mas”, am fost bucuros să înserez în el cîteva păreri despre dv. și despre poezia dv., și să pot traduce poemul „Freamătul pădurii verzi”.

Impresiile și părerile literaților din Grecia constituie un adevărat triumf pentru creația dv. ceea ce m-a determinat să continui munca începută.

În afara articolului despre literatura Asiei sovietice, am mai publicat și alte fragmente din opera dv. precum și din operele lui Muhtar Auezov, Abdul Kahhara și Aal Tokumbaev”.

● Cunoscutul poem clasic gruzin „Vițelul în piele de tigru” a apărut recent în limba japoneză. Traducerea este semnată de profesorul Fukuro.

● În cadrul schimburilor culturale cu alte țări, luna aceasta și-au anunțat sosirea în Uniunea Sovietică un mare număr de colective artistice străine. Între aceste: Orchestra de estradă a R.D. Germane, Ansamblul de stat de cîntece și dansuri al R. Cehoslovace, o grupă de interpreți de dansuri clasice și populare din India, Orchestra de muzică populară romînească condusă de Constantin Dinicu, Orchestra de cîntece populare țigănești din R. P. Ungară, precum și un grup de artiști de operă, balet și estradă din R. P. Polonă

● La Ostende (Belgia) s-a deschis o Expoziție internațională de ceramică artistică, la care participă 32 de țări. „Marele premiu al președintelui Academiei internaționale” a fost decernat, conform hotărîrii juriului, lucrărilor sovietice prezentate de artiștii amatori dintr-un sat din Caucaz. Dintre celelalte premii, Medalia de argint a revenit tot unei lucrări prezentate de artiștii sovietici.

● Cunoscutul poet sovietic Nikolai Aseev a împlinit șaptezeci de ani. Cu acest prilej, Uniunea Scriitorilor din U.R.S.S., biroul conducerii Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R. și președintele conducerii filialei din Moscova i-au adresat un călduros salut, în care-l felicită pentru activitatea depusă pe tărîmul poeziei, criticii literare și traducerilor.

● Acum citeva zile au fost proclamate rezultatele unui concurs organizat de Ministerul Învățămîntului din R.S.F.S.R. pentru cea mai bună carte de știință și tehnică destinată școlărilor.

După trierea celor peste 200 de lucrări prezentate juriului, premiul I a fost acordat lui I. Veber, pentru cartea „Conturul omului invizibil”, lui A. Dorohov și pictorului B. Kișimov pentru lucrarea „Pitic și uriași” și lui I. Eifremov pentru romanul „Nebuloasa Andromeda”.

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5, telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an, 40 lei.

Semnele timpului

Picasso toreador

Puținătatea cunoștințelor de cultură generală pe care le capătă în școală tinerii americani a devenit de mult proverbială și un subiect la care au apelat adeseori umoriștii.

Dar, ca și atîtea alte țări-muri, imaginația cea mai fertilă se dovedește a rămîne uneori în urma realității cotidiene.

Spre exemplificare: un americanism de ultimă oră. Doi profesori de la universitatea din Luisiana, pe nume A. Normann și L. Sewyn, au organizat, recent, printre studenții acestei universități, o anchetă care trebuia să le îngăduie să-și facă o idee despre bagajul de cunoștințe al discipolilor lor în materie de istorie, artă și evenimente la ordinea zilei. Studenții au fost puși în fața a douăzeci de nume în dreptul cărora trebuiau să arate, fie chiar și în linii mari, cine sînt purtătorii lor.

Răspunsurile au depășit cele mai sumbre așteptări. Numai jumătate din cei chestionați au răspuns corect la patru întrebări. La întrebarea cine-i Harding au dat un răspuns exact numai 42 la sută din studenți. O cincime din cei întrebați a arătat că Harding a fost agent al serviciului secret. Alții au pretins fie că e un personaj de romane poliștice, fie că e un aviator celebru, sau chiar un... comunist.

Numai douăzeci și doi la sută din studenți au știut cine e Picasso. Unii au spus că ar fi toreador, alții că e președintele Italiei, atlet, dictatorul Portugaliei sau descoperitorul Lumii noi. Verdi, în schimb, pare că n-a avut o profesiune bine definită. Așa se și explică probabil de ce „a ucis o fetiță” care după aceea a fost canonizată”.

Wagner a fost decretat stea de cinema. Cromwell detectiv, marinar în rezervă, sau... un erou al lui Walt Disney.

Datele de mai sus ne-au fost furnizate de revista „Novii mir” (nr. 7 pe 1959) care le-a spicuit din „New Republic”.

„Sputnicii” — au scris în această ultimă revistă cei doi profesori americani — ne-au incredințat că trebuie să pregătim specialiști în științele exacte care să se poată măsura cu specialiștii sovietici... Este însă foarte primejdios să pierdem din vedere și rolul educației umaniste”.

Dar, apropo, cum a fi sunînd în englezește proverbul: Cine aleargă după doi iepuri...?

Dacă știți, răspundeți la ancheta noastră.

I. D.

**Realizări
cu care
poporul
român
se poate
mândri**

Folosindu-mă de prilejul pe care mi l-a oferit gazeta „Veac nou” în, înainte de toate, ca în numele conducerii Asociației de prietenie sovieto-romină să vă felicit, dragi prieteni români, cu prilejul apropiatei sărbători a eliberării României de sub jugul fascist și să vă urez noi succese în opera de construire a socialismului.

Ziua de 23 August 1944 a însemnat începutul luptei poporului eliberat, sub conducerea partidului, pentru fărâșirea unei vieți noi. În cei 15 ani care s-au scurs de atunci, în țara dumneavoastră s-au petrecut schimbări uriașe.

România, în trecut înapoiată economic, se poate mândri astăzi cu industria ei socialistă. Un ritm impetuos — iată ce caracterizează dezvoltarea Industriei românești. În numai trei luni se produce acum cât se producea înainte într-un an întreg. Truditorii de pe ogoare culeg și ei recolte bogate. An de an crește nivelul de trai al oamenilor muncii.

Delegația Asociațiilor sovietice de prietenie și legături culturale cu țările străine, care a fost anul trecut în Republica Populară Română, s-a convins la fața locului de realizările importante dobândite de poporul dumneavoastră. Am vizitat orașele București, Cluj, Timișoara, Reșița, Stalin, Sinaia și Tirgu Mureș și pretutindeni am fost martorii dezvoltării impetuoase a țării, care înaintează pe drumul socialismului.

Combinatul metalurgic din Reșița a făcut asupra noastră o impresie deosebită. Este o întreprindere foarte mare, modernă, care produce oțel, laminate, turbine de mare precizie și multe altele. Muncitorii îl numesc pe drept cuvânt „citadela socialismului”.

Membrii gospodăriei agricole colective „Donca Simo”, cu care am stat de vorbă, ne-au vorbit cu mândrie legitimă despre starea înfloritoare a marii lor gospodării.

Succesele obținute în dezvoltarea economiei naționale a Re-

publicii Populare Romine bucură întregul lagăr al socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică.

Când am fost în România am auzit multe cuvinte calde, pornite din inimă, la adresa poporului nostru. Pretutindeni am fost primiți ca prieteni, ni s-a vorbit ca unor frați.

În preajma sărbătorii naționale a României e deosebit de plăcut de subliniat faptul că în întărirea prieteniei romino-sovietice un rol important l-a jucat și il joacă Asociația romină pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S. A.R.L.U.S.-ul desfășoară o activitate intensă, multilaterală, care ajută poporului român să cunoască țara noastră, poporul nostru.

Cititorii gazetei „Veac nou” știu desigur că în anul 1958 în U.R.S.S. a luat ființă Asociația de prietenie sovieto-romină, care constituie o nouă contribuție la apropierea între popoarele noastre, la întărirea prieteniei romino-sovietice. Asociația desfășoară în acest scop o activitate intensă, susținută.

Cu prilejul celei de a 15 aniversări a eliberării României, la Moscova, capitala noastră, ca și în alte orașe, vor avea loc adunări publice consacrate acestor date istorice. În parcuri se vor organiza serbări populare, personalități de frunte vor ține conferințe și expuneri despre succesele dobândite de poporul român, se vor deschide expoziții. În întreprinderi, colhozuri și sovhozuri vor avea loc seri închinate prieteniei romino-sovietice. Presa noastră va oglindi pe larg acest eveniment de seamă. Fără îndoială, toate acestea vor întări și mai mult prietenia noastră.

În încheiere vreau să urez încă o dată harnicului popor român noi succese în construirea socialismului.

G. G. Sotnikov

vicepreședinte al conducerii Asociației de prietenie sovieto-romine

Soarele din August

Era spre sfârșitul nopții care insera o pată pe conștiința oamenilor când, mai îndrăgănit ca niciodată, omul lupta pentru demnitatea lui.

În poșta acestei nopți, bobul încrederii și dragostei de popor a germinat și a străbătut bezna seculară în drumul ei nestăvilit către soare. În dileritele doștane ale cruzimii și morții, foștii guvernanti au încercat să subțieze potențialul de luptă al comunistilor, dar au generat izbucnirea nemăitînă a unui vulcan. Și ceea ce a declanșat noua și incomparabilă etapă a istoriei românești este, fără îndoială, răsăritul roșu al soarelui din August. Acest soare de August înseamnă chezașia noii noastre demnități, pe care furtunile n-o vor doborî niciodată.

Niciodată omul nu s-a simțit mai om de la această delimitare severă între noapte și zi.

Odată cu prăbușirea fascismului, am căpătat certitudinea că pe aceste plaiuri românești, pe această gură de rai, nu se va mai prăbuși niciodată meșterul Manole, sfărîmîndu-și în fărîmă aripile de vis. Au devenit cuvinte moarte, în vocabularul nostru cel de toate zilele șomajul, curba de sacrificiu, jandarmul...

Soarele din August a devenit pentru meleagurile noastre și pentru poporul nostru punctul de pornire spre o lume nouă și strălucitoare, umând în adevăratul înfeles al cuvintului.

Cezar Drăgoi

ÎNȚÎLNIRE

Doi oameni s-au oprit în fața unui exponat care deschide Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Exponatul nu este de proporții prea mari, deși fotocopia lui ocupă considerabil mai mult spațiu decât originalul. Măreția lui nu stă însă în volum.

Unul din cei doi, alături mai aproape de mine, îi citea cu glas tare tovarășului său:

„Către cetățenii Rusiei! Guvernul provizoriu a fost răsturnat... Cauza pentru care a luptat poporul a triumfat. Trăiască revoluția muncitorilor, soldaților și țăranilor!”

Celălalt asculta cu atenție încordată, dînd din cap în semn că a înfeles.

Vizitatorii sînt copleșiți de cele văzute, de amintirile comune. Capetele lor sînt cărunte, trupurile încovoiate de vreme: s-au întîlnit doi vechi bolșevici, care la timpul lor au luptat pe baricade, au fost condamnați la muncă silnică... Cine sînt cei doi vizitatori?

Unul e Alexei Ivanovici Beleneș, comunist rus; anul intrării în partid — 1903.

Celălalt e Kurt Schtüber, comunist neamț; stagiul în partid — din 1920.

Schtüber a sosit la Moscova împreună cu o delegație de veterani ai mișcării muncitorești din Germania, iar Beleneș, împreună cu cîțiva tovarăși de ai săi, îi însoțește pe oaspeți. Ză-

internat în spital sub un nume străin. Dar copiii l-au dibuit și l-au ridicat din pat. A fost exilat în Siberia, lângă Irkutsk, la Alexandrovsk.

Totul în jur redevine amintirile lui Beleneș. Se opresc acum în fața tabloului care înfățișează regiunea ergo-industrială Angara-Enisei. Distingem localitățile Bratsk, Eniseisk, Kirensk, Usolie... Pentru noi ele reprezintă șantiere ale noulor construcții, dar pentru Alexei Ivanovici mai înseamnă și locurile unde a ispășit munca silnică.

— Usolie... Mă tiram acolo în patru labe prin ocele de sare! Munceam încătușat... Știi, Kurt prietene, că anul tre-

În fața pavilionului „Mecanizare” de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

— 25 octombrie 1917, ora 10 dimineața! — aceasta este data emiterii prețiosului document.

În colțul opus — o hartă a lumii. Pe pinza ei flutură drapelul de stat ale țărilor socialiste, care ocupă astăzi nu 16 la sută din suprafața globului pămîntesc, ca în octombrie 1917, ci 26 la sută; nu opt la sută din populația globului, ci mai bine de o treime și realizează peste o treime din producția industrială globală, în loc de trei la sută, cit era în anul Marii Revoluții.

Privirile celor doi vizitatori se plimbă de la un exponat la altul. O fracțiune de secundă — răstimp în care au parcurs drumul de la o epocă la alta.

bovind mai mult în prima sală a pavilionului principal, ei s-au despărțit de restul grupului.

Kurt Schtüber înțelege puțin rusește. Este un luptător încercat al revoluției. Sub Hitler a făcut cinci ani muncă silnică și alți șapte ani în lagărul de concentrare de la Sachsenhausen. Miinile sale sînt strivite de pe urma torturilor la care a fost supus la Gestapo. În tinerețe a fost timpărar. Cei doi au același stagiul de închisoare și muncă silnică: cite doisprezece ani fiecare.

Beleneș a fost arestat la vîrsta de 17 ani. În 1905 a luat parte la ciocnirile armate cu țarismul. După șapte zile de luptă a fost rănit. Prietenii l-au

cut am fost în Siberia? Am trecut și prin Usolie. Vroiam să regăsesc mina unde tridisem ca ocnaș. Nu mai există! Alături se înalță o mină nouă, unde nu se mai folosește piconul. Sarea se extrage cu ajutorul apei. Este folosită metoda hidrolică...

Temindu-se că Schtüber nu l-a înfeles, începu să repete totul. Dar bătrînul Kurt îl oprește:

— Ich verstehe, ich verstehe, mein lieber Genosse! Sehr gut! Prima...

Cînd, la intrarea în pavilionul „Transport”, Beleneș văzu o locomotivă electrică modernă se insenina dintr-o dată și epuse:

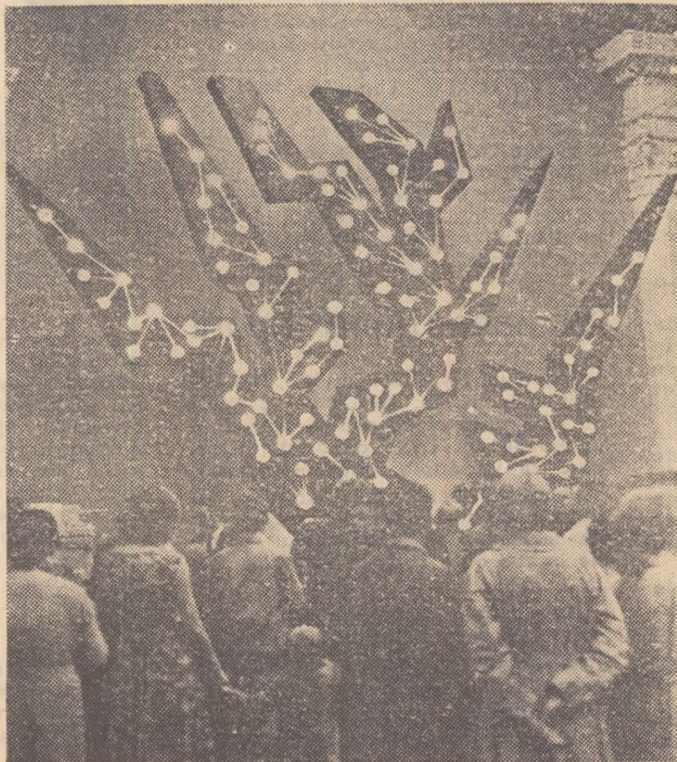
— Este nepoțelul nostru!

— Al cui nepoțel?

— Al celor care au construit primul tren electric, cu 20 de ani în urmă. Pe atunci eram directorul uzinei constructoare de vagoane din Mitîșci. Se începuse electrificarea experimentală a porțiunii de cale ferată dintre Moscova și Mitîșci. Aveam sarcina să construim vagoane. Ni se comandase un tip de vagoane înzestrate cu motor, cu utilaj electric. Pînă atunci nu mai construise așa ceva. Totuși ne-am descurcat. Jumătate din populația Moscovei s-a adunat la deschiderea circulației pe acest traseu. A fost o mare sărbătoare! Am făcut prima cursă alături de mecanici, așa că mă pot număra printre pionierii electrificării căilor ferate.

Cei din grupul nostru începuseră să dea semne de oboseală. Am ales un colțșor mai liniștit, mai răcoros și ne-am așezat pe o bancă. În jur, fremătau torențele de vizitatori, aidoma valurilor mării. Iar bătrînii stăteau și ascultau murmurul lor vesel...

A. S.

Vizitatorii Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. privesc macheta care înfățișează reacțiile în lanț.

PÎINE,

dragoste. TINERETE

Am ajuns...

— Urra!
— Ei, biologilor! Ieșiți din vagoane!...

— Vai, ce frumos!...
Am sărit din vagon, am pus rucsacurile grămadă și am început să privim în jur.

Se lumina de ziuă. Pe iarba înrouată sclipeau fărime de mărgăritare. O pădurice lînărească crescuse ca un imens colac verde în jurul poienii. În ceața ușoară, aproape transparentă, se desenau mesteceii subțiri și tufele joase de răchită.

„Pobede” multicolore veneau, una după alta, spre eșalonul nostru. Din „Pobede” coborau oameni cu fețe solemne, care veniseră să ne întâmpine. Sub copaci, pe un camion cu obloanele lăstate, fusese înlinsă o pinză roșie: pregătiri pentru miting. Pionierii, strinși roată, repetau în cor cuvintele de bun venit.

Numai eșalonul nostru făcea o impresie neserioasă în această atmosferă gravă. Era împodobit ca un pom de iarnă. Pe pereții vagoanelor atârnavă caricaturi, tot felul de urări glumețe, lozinci pe care le confecționasem singuri în ajunul plecării. Stegulețe roșii, galbene, portocalii, albastre se înșirau de la locomotivă pînă la ultimul vagon. Peste tot panglici multicolore de hirtie atârnavă ca beteala pe crengile de brad.

Pe cei 4.500 kilometri de drum de la Moscova pînă în Kazahstanul de nord, aceste podoabe nu se decoloraseră și nu se rupseseră de loc. Dimpotrivă, pe fondul ierbii crude, al cerului intens albastru, păreau și mai vesele și mai sărbătorești decît în gară la Moscova.

Așa dar, călătoria noastră a luat sfîrșit. S-a terminat cu căminul studentesc pe roți, atît de vesel, cu micul nostru univers și confortul lui unic.

Ce frumos era, mai ales, serile! Felinarele aruncau lumini jucăușe pe pereții vagoanelor. Prin pătratul mare al ușii vedeam trecînd în goană trenuri zgomotoase, poduri, cîmpii întinse, pustii și uriașe.

Era frumos și oarecum enigmatic. Ușile mobile ale vagonului păreau un ecran pe care rula un film fără sfîrșit.

Și ce plăcut era să mănînci la lumina felinarelor! Ne așezam pe rucsacuri și valize în jurul farfuriilor cu castraveți, roșii și altele de-ale gurii. De obicei ne comanda Nelea Preikșait. Dînsa era cea mai gălăgioasă și mai neastîmpărată din brigada noastră.

— Liuska! — țipa — Cum îndrăznești să-ți scoți picioarele afară! Svetka! Zmulge-o pe Liuska de la ușă!

Țipa în așa hal toată ziua, încît seara nu mai avea glas.

Și uite că acum am ajuns la destinație!

După miting un greder prăfuit ne-a dus în sovhozul „Vozvișenski”.

În fața noastră, de o parte și de alta a drumului, se întindeau pînă la orizont nesfîrșite cîmpuri verzi de grîu. Am mers așa multă vreme, dar peisajul nu se schimba de fel: cîmpii nelede, fără un copac. Am trecut prin cîteva sate. Căsuțele albe cu obloane albastre erau foarte arătoase. În ogrăzile curate, femeile se cocoțau pe garduri și priveau multă vreme în urma noastră, ducînd mina strechină la ochi.

În sfîrșit în depărtare s-au ivit cele dinții case ale sovhozului. Dar camionul nu ne-a dus pînă acolo, ci a cîmît-o într-o latură și s-a oprit în mijlocul unui cîmp cosit.

— Dați-vă jos! Am ajuns!

Acolo am constatat că urmează să locuim în niște vagoane mici de scînduri. Înăuntru fuseseră montate paturi și polițe.

Nelea a reușit să afle îndată totul. — Fetele! Asta este. Acolo-s paiele. Duceți-vă mai repede și umpleți-vă saltelele și pernele. Dincolo-i bucătăria, vedeți, unde iese fumul. După ce vă aranjați așternutul, mîncăm.

Cei care se îngrijeau de traiul nostru se străduiseră să aranjeze vagoanele cît mai frumos și plăcut. Drept în fața ușii atîrna un afiș. Placatul înfățișa un om care zbură cu capul în jos de pe un agregat agricol necunoscut. Sub desen scria: „Atenție! Partea proeminentă a arborelui de transmisie vă poate răni”. Pe peretele din stînga fusese lipit alt afiș cu un om căzut între roțile unei mașini. Din gura schimonosită de groază zburau niște litere săltărețe care se orînduiau în versuri:

„Așa se întîmplă pe dată
Cînd securitatea muncii e uitată”.

Înfățișarea omului căzut sub mașină era cumplită. Fără să vreau am întors capul la dreapta, spre peretele opus. Dar și acolo atîrna un afiș care înfățișa o jumătate de om. Cealaltă jumătate fusese retezată, sub ochii noștri, de capătul ascuțit al unui grătar. Afișul prevenea: „Nu sări în strîngătorul de paie al combinei, pentru a evita o nenorocire”.

— Svetka, vezi, te rog, — șopti Rina Șcepkina, — nu mi-au ieșit cumva peri albi?

Afișele noastre erau un obiect de admirație pentru toate fetele și băieții din vagoanele vecine. Și pe pereții lor atîrnau afișe, dar nu se puteau compara cu ale noastre!

Am adus cu noi cîte două-trei cărți. Încă de la Moscova ne-am înțeles să le dăruim localnicilor. Dar pînă una-alta, le-am aranjat pe poliță. Așa că ne-am încropit o bibliotecă destul de mare. Dar ce amestecat! Lîngă un volum gros de poezii de Pușkin se aciuiseră modestul „Serioja” al Verei Panova, Balzac se lipise de un manual de chimie organică, între Hugo și Mațakovski se înălța volumul întâi al Istoria filozofiei, lîngă Tolstoi se îțea o cărțuție galbenă „Bumerangul nu se întoarce”, din colecția „Biblioteca aventurilor de război”.

Am făcut ordine la repezeală și ne-am dus să vedem ce fac băieții. În vagonul lor puteai să tai fumul cu cuțitul. Din saltelele întinse pe paturi curgeau paiele. Andrei Gorin și Vitea Barski se băteau cu pernele. În mijlocul acestui haos, Borea Starostin se odihnea foarte calm pe o saltea pusă în două și citea „Chimia coloidală”, subliniind cu creionul pasajele mai importante. Avea un aer de parcă era la bibliotecă și se pregătea de examene. Știam de mult că Borea citește oriunde s-ar găsi, la cursuri, pe stradă și chiar la teatru, în pauze. Toț drumul de la Moscova în Kazahstanul de nord, nu s-a uitat nici o dată pe fereastră. A stat într-un colț, pe rucsac, și a citit, cu creionul în mînă, primul volum din „Istoria filozofiei”.

Minunea transformării

Secerișul înseamnă duduie neînterupt de combine, înseamnă cîmpuri cu linii paralele de căpițe, înseamnă camioane încărcate cu boabe aurii, care se îndreaptă spre elvatoare.

Secerișul înseamnă șoferi și combaineri cu fețe obosite și ochi roșii de nesomn, înseamnă șuvoiul subțire de boabe care curge în torent de aur în buncher.

Înseamnă muncă din zori pînă-n zori, pînă la istovire, cînd mîinile îți tremură de oboseală și îți se face negru înaintea ochilor.

Ți pare că acuș-acuș ai să lași totul la o parte, ai să te prăbușești în paie și ai să dormi, ai să dormi, pentru toate zilele și nopțile nedormite. Dar n-o faci pentru că ești absolut necesar, pentru că șuvoiul acela subțire de grîu care curge în bun-

cher este acum pentru tine de o mie de ori mai important decît odihna.

Secerișul înseamnă răsărit de soare pe cîmp, prînz și cină pe cîmp, somn pe cîmp, înseamnă foarte puține clipe de inactivitate, doar cînd buncherul e plin cu vîrf și combina a-dastă camionul.

În clipele astea te uiți în jur și rămii uimit de frumusețea neobișnuită a peisajului: cîmpul nesfîrșit cuprins de noapte cu grîul secerat...

Dar credeți cumva că-i mai pustiu, mai posomorît, mai amorțit? Nu, cîmpul trăiește. În depărtare duduie agregate uriașe, luminînd cu reflectoare puternice valul unduios de grîne neculese, camioanele trec într-una.

Combina aruncă pe pămînt umbre frînte. În timpul interpererilor tractoristului nu oprește motorul, reflectoarele ba pîlesc, ba se învioresc — șoferilor li se semnaleză că pot veni să încarce grîul.

Combina parcă tremură de nerăbdare, și odată cu dînsa se neliniștesc și combainerii: agregatul nu trebuie să stea nici o clipă.

Uneori e frig și vrei să dormi, dar nimeni nu se plînge — e seceriș doar!

În ultima noapte țî-era frică să te uiți la el: fața i se înnegrișe, ochii i se duseseră în fundul capului, în jurul lor se formaseră cearcăne vi-nete.

De teamă să nu adoarmă la volan și să nu se prăpădească împreună cu mașina, fetele care lucrau la descărcare s-au vorbit să-l însoțească cu schimbul. Pe drum îl sîcîiau mereu pe nenea Vasea și cîntau cît le ținea gura ca să nu-l lase să adoarmă.

Abia în dimineața celei de a șasea zile, cînd s-a făcut o pauză, nenea Vasea s-a culcat și a dormit 12 ore în șir. Iar cînd s-a trezit s-a așezat din nou la volan.

Dar nu numai nenea Vasea lucra așa. Nici ceilalți șoferi nu dormeau zile întregi și nu se dădeau jos de pe combină.

Ghenadii Andreievici Zdonov, responsabilul nostru, aproape că nu părăsise cîmpul. Cu motocicleta lui veche zbură ca vîntul de la o combină la alta. Era un om foarte bătrîn, bolnav de inimă. Cînd se aprindea, îl vedeai deseori că se apucă cu mîna de piept și stă așa cîteva minute pînă-i trece durerea. Apoi se suia iar pe motocicletă și pleca mai departe.

Cum se schimbă oamenii în timpul secerișului!

Nenea Vasea, conducătorul coloanei de automobile, venit din Petropavlovsk special pentru seceriș, n-avea la prima vedere nimic deosebit. Era un om înalt și slab, de vreo 45 de ani, cu cute adînci pe fața prelungă, pîrlită.

Cît timp am săpat gropile pentru siloz ne-a plictisit cu laudăroșenia lui. Se lauda cu locuința de la Petropavlovsk, cu fiica lui — o frumusețe și un geniu — cu camionul lui pus la punct, cu renumele de cel mai bun jucător de gorodki din oraș, cu sistemul inventat de el de a descărca paiele și cu ceasul de mînă „Pobeda”, care nu se deosebea de altele decît pentru că rămînea în urmă cu numai 5 minute pe zi.

Dar în timpul secerișului nenea Vasea a stat la volan cinci zile și cinci nopți la rînd. N-a închis ochii o clipă.

Dar studenții?

Cine ar fi crezut că gingașa, subțirică Lina Kalinichenko va sta pe combină zile și nopți la rînd, dormind doar cîte două ore în paie și luînd apoi iar furca spre a-și continua munca?

Dar Liusea Matusевичi? De cîte ori nu ni se plîngea înainte că o doare capul, că e anemică și are nevralgii? Dar cum a început secerișul, parcă i-a luat cineva durerile cu mîna.

Aveam și zile libere. Ploaia își cam făcea de cap. Nu lucram fiindcă nu puteam strînge grîul ud.

În astfel de zile puteam dormi mai mult, puteam face baie, puteam să ne cîrpinim îmbrăcămîntea fericiată.

Ne odihneam. Dar ne pierdea și buna dispoziție. Grîul se prăpădea pe cîmp, incolțea, iar noi nu puteam face nimic.

În timpul lucrului visam să dormim

Acasă la Valia Borț, una din eroinele „Tinerei Gărzi“

să ne odihnim, iar când în sfârșit nea odihna, ne plictisiam. Firește, nu stăteam chiar degeaba și atunci. Stringeam pazele, căram rlofi — ce, puține sînt de făcut r-un sovhoz?

Totuși nimic nu se putea compara munca pe combină. Chiar dacă e mai greu, abia așteptam să se drepte vremea.

Inessa Stepanova, cea mai scilofică și capricioasă dintre toate studentele taberei noastre, ieșea la cru în rochie de mătase. În fiecare mineață se ruja și-și făcea o coadă gen „coadă de cal”. Răscolea filele o jumătate de oră, apoi se lca istovită la umbră, pe pătura care o căra întotdeauna cu dînsa.

bine înțeles își blestema soarta. În cele din urmă brigadierul a horit s-o repartizeze în altă parte. După o chibzuintă îndelungată ma Jujikov a trimis-o pe Inessa să-l ajute pe cantaragi.

Noua îndatorire îi fu pe plac. Inca nu era grea: căci, nu-i așa, cîntărești mașina și să dai chita. Nu e prea istovitor. Și mai ales dădea posibilitate Inesei, care a frumusecă foc, să cocheteze cu ferii.

Apoi a început secerișul. Inessa își dea mai departe de cîntarul ei. E opt că nu se mai ruja și în loc de oadă de cal” purta două cosite bfirele, dar continua să facă ochi ulci șoferilor.

Dar odată, cînd s-a întors seara pasă, Inessa ni s-a plîns:

— Ce mare scofală și munca asta mea? Și un copil ar putea s-o că. Pe cînd voi, stăteți toată ziua cîmp!

Am zîmbit închipuindu-ne-o pe Inea lucrînd pe combină, cu mînușile ei albe și fine.

Într-o zi s-a îmbolnăvit Natașa Vonețkaia. Făcuse anghină și a fost ial transportată la spital. Cine alocuiască? Fiecare își avea cul lui.

Nu mică ne-a fost mirarea însă ad Inessa a venit la Dima Jujikov l-a rugat să o primească în locul atașei. Iar în locul ei să fie angatată o bătrînă — așa a propus.

— Vorbești serios? — o întrebă încrezător Dima.

— Păi, sigur. Și nu înțeleg de ce trebi.

— Fiindcă mi-e teamă că n-ai să descurgi — îi explică Dima (ce a mai schimbat și Dima între np!).

— De ce să nu mă descurg? — revoltă Inessa. — Altele cum se descurg? Doar nu-s mai proastă.

Și Dima încuviință. Nici n-avea tă soluție.

Așa încît Inessa începu să lucreze a combină.

La primele zile o prindeam adesea îngînd pe infundate, cu fața în ernă. Dar nimeni n-a mai auzit-o luindu-se.

Empotrivă, a început să fie mindră unca ei și arăta tuturor bătrîme de pe mîini.

A fost o adevărată minune a transmării!

Declarație de dragoste

Maiei Suhorucenko i s-a făcut poftă e bomboane. Și cînd Maia are poftă e ceva, nu se mai gîndește la altăeva.

Trei zile și trei nopți nu visa decît omboane.

Și măcar să fi fost niște bomboane nplute sau de ciocolată! Da! de ade! Ducea dorul dropsurilor, bomboanele cele mai obișnuite și mai ftine.

Dar la prăvălie nu erau bomboane. Maia nu era pretențioasă. În loc e bomboane s-ar fi mulțumit la neșie și cu niște turtă dulce. Dar nu a nici turtă dulce.

Și ca un făcut, nu mai primea nieni pachete de acasă.

Iar Maia visa mereu noaptea nu-ai bomboane.

Înainte de psihoza bomboanelor îl sa tot timpul pe Barabanov din anul r de la biologie.

În cea de-a patra zi, Maia a avut roc: a început ploaia. Lucrul a st interupt.

Cînd a aflat că n-o să lucrăm, laia a tras un chiot de bucurie și început să se pregătească să leargă la „centru”.

M-am dus și eu cu dînsa.

Bine înțeles, nu puteam să sperăm și întîlnim o mașină fiindcă pe așa reme nu s-ar fi încumetat nici una și pornească la drum. Așa că am ornit pe jos.

Mergeam desprinzindu-ne cu greu icioarele din noroi.

Pe scurt, după o jumătate de oră ram moarte de oboseală.

Dacă Maia ar fi continuat să-mi orbească de bomboane, n-aș fi resistat. Cred că i-aș fi dat cu ceva a cap! Dar se vede că drumul greu vea o înfrîiere binefăcătoare asu-

pra nervilor ei și n-a mai pomenit nici un cuvînt aespse bomboane.

În schimb mi-a vorbit tot drumul de Valerka Barabanov. E ca și ea, la histologie, dar cu doi ani mai mare. Și ce sportiv bun e! Joacă în echipa de baschet a universității. Și cum cîntă! Și cum înoată! Și cum vislește! Și ce om minunat este!

Într-un cuvînt, din descrierea Maiei rezulta că în toată facultatea de biologie nu mai era alt băiat mai interesant, mai isteț, mai frumos, mai talentat și mai puternic decît Valeri Barabanov.

Da-l știam și eu de la facultate pe Barabanov asta. Și nu mi s-a părut să aibă ceva deosebit: lung, slab, cu păr roșcat, veșnic răvășit.

De altfel, e și el aici, pe pămînturile desjelenite. Lucrează în sectorul II al sovhozului nostru. L-am întîlnit odată. Ducea un borcan de o litră cu smîntînă, băga din cînd în cînd degetul înăuntru și apoi îl lîngea.

Nu i-am povestit Maiei episodul asta. Nu se făcea. Și chiar dacă aș fi vrut să-i spun, n-aș fi putut: n-aveam cînd să deschid gura. Maia turuia într-una și la fiecare două cuvînte îl pomenea pe Barabanov.

Zadarnic m-am chinuit să aduc vorba despre histologie sau despre Alexei Tolstoi, scriitorul ei favorit! Maia mi-a răspuns pur și simplu că, pentru moment problemele de histologie n-o prea mai interesează iar, după o scurtă pauză, a adăugat că Barabanov seamănă cu Teleguin.

În sfârșit am ajuns la centru.

Am găsit bomboane foarte bune, cu căpșuni și am cumpărat un kilogram.

Maia a mîncat o bomboană și s-a liniștit.

Înotînd în noroi ne-am dus apoi la poștă să luăm scrisoriile.

Și pe cine credeți că am întîlnit acolo? Bine înțeles, pe Barabanov.

Maia se aprinsese la față ca blitz-ul fotografiilor, ochii i se lărgiseră, parcă, iar buzele i se întinaseră într-un zîmbet neînchipuit de fericit.

Credeam că niciodată n-am să mai văd o expresie atît de fericită și idioată. Dar cînd m-am uitat la Barabanov, mi-am dat seama că mă înșelam.

Cînd a văzut-o pe Maia s-a aprins și el și s-a repezit la dînsa. I-a luat mîinile și nu le-a mai dat drumul. Și au început să se privească în ochi, uitînd cu desăvîrșire de tînta mea.

Drept care, m-am dat de o parte și am început să sug în liniște o bomboană ascultînd dialogul lor emoționat.

— Ei, ce mai e în sectorul vostru, Maiecika? Ați început secerișul? — s-a interesat Barabanov privind-o pe Maia cu ochi strălucitori.

— Am început, — răspunse Maia.

— Am și realizat opt la sută.

— Ce vorbești! Dar știi că la noi un combainer a montat două secerători la mașină?

— Zău, Valerka? Păi înseamnă că face patru ture — și buncher-i plin!

Am intrat la poștă, am luat scrisoriile, am stat de vorbă cu o fată de la grădina de zarzavat, m-am uitat la graficul lucrărilor și m-am întors...

Și iar am văzut aceeași scenă: Barabanov ținea strîns mîinile Maiei. Picioarele le erau infundate în noroi pînă la glezne, dar ei nu băgau de seamă. Maia se uita la Valeri cu ochi îndrăgostiți și-i șoptea:

— Avem o singură grapă, nu ne prea ajung camioanele l...

Ana Mass

Valia Borț și Vasili Levașov, la locuința Valiei, din Moscova.

Mă aflam de cîteva zile la Moscova după cinci ani de la terminarea studiilor. Purtaşem discuții îndelungi cu fostul meu profesor, artistul poporului, Boris Pokrovski, primul regizor al Bolșoi Teatr-ului, despre planurile mele privind montarea operei „Tinăra Gardă” la Timișoara. Eram în posesia unei documentații prețioase și concepția noului spectacol mi se contura tot mai clar. Cu toate acestea, aș fi ținut foarte mult să pot adăuga materialului faptic elementele vii, pe care mi le-ar fi putut procura o eventuală întîlnire cu unul dintre supraviețuitorii „Tinerei Gărzi”. Și aceasta cu atît mai mult, cu cît în acele zile întreaga istorie a „Tinerei Gărzi”, evenimentele tragice petrecute la Krasnodon în anii cotoripirii hitleriste se aflau din nou în centrul atenției opiniei publice sovietice. Procesul trădătorului Vasili Podtîni, declarațiile sale și ale altor călăi aflați în slujba ocupanților hitleriști publicate în ziarle sovietice, aruncau o nouă lumină asupra întîmplărilor de acum aproape 17 ani. Declarațiile lor demonstau cu și mai profundă tărie eroismul fără seamăn al tinerilor comsomoliști și, în același timp, aduceau noi dovezi asupra bestialității cu care criminalii fasciști i-au schingiuit și i-au ucis pe neînfricații membri ai „Tinerei Gărzi”.

Cu concursul prietenilor mei sovietici am reușit să aflu adresa Valiei Borț, una din eroinele „Tinerei Gărzi”, care locuiește la Moscova...

Am coborît din metro în stația Sokol, stăpînit de un copleșitor sentiment de emoție. În viață nu ți se întîmplă de multe ori să întîlnești aveau eroii unei cărți sau ai unei opere muzicale care pînă în acel moment trăiau doar în imaginația ta, cu conlu-

rurile lor fizice și morale, cu locul lor precis în angrenajul complex al acțiunii, așa cum i-a descris autorul. Iată de ce aveam impresia că tot ceea ce se petrece este de domeniul irealului, deși mă aflam în noul cartier de locuințe Novopescianaia. În lumina blîndă a după amiezii de vară moscovite căutam să ghicesc în șirul elegantelor blocuri cu multe etaje, pe cel care poartă numărul 18, unde locuiește familia Valiei Borț.

Irealul a fost spulberat definitiv în clipa cînd în liniștea coridorului a răsunat vioi glasul subțire al soneriei. O clipă, două... În interior s-a auzit o ușă, apoi zgomotul pașilor ce se apropiu. Ne-a deschis o femeie tinăra, blondă, cu părul luns scurt, băiește. Cu un zîmbet cald și bun ne-a poștit în casă, recomandîndu-se simplu: Valia Borț.

Am intrat într-o încăpere luminoasă, mobilată simplu, dar cu gust. Mi-a tras îndată atenția biblioteca ce ocupa aproape un perete. Alături, un televizor, un aparat de radio. Mai multe vase cu flori împrumutau camerei un aer plăcut, intim. Pe perete, cîteva tablouri. Printre ele, un portret al lui Pușkin.

Ne-am așezat la masă și i-am explicat gazdei scopul vizitei mele, rugînd-o să-mi povestească ceva din viața ei, din activitatea „Tinerei Gărzi”. Imi răspunse zîbind: — Doar ați citit romanul lui Fadeev. Acolo scrie totul despre activitatea noastră...

Ați contribuit probabil și dumneavoastră la furnizarea datelor necesare scrierii acestui roman. Ați fost doar unul dintre cei mai activi membri ai „Tinerei Gărzi”...

Într-adevăr, Alexandr Fadeev a stat mult de vorbă cu mine și cu Jora Arutiunianț, un alt supraviețuitor al „Tinerei Gărzi”. A fost mult timp cu noi înainte de a scrie romanul și chiar pe urmă, în timpul procesului de creație ne citea episoadele scrise, se sfătuia foarte des cu noi. Am să vă arăt un album cu fotografii care l-a ajutat pe Alexandr Fadeev la descrierea chipurilor eroilor organizației comsomoliste.

Din filele albumului ne priveau chipurile atît de cunoscute ale eroilor... Oleg Koșevoi, Ulea Gromova, Serghei Tiulenin, Vanea Zemnuhov, Liuba Șevțova și... Valia Borț. Erau aici școala, clasa, clubul, locurile unde se întîlneau, casa lui Oleg, a Ulianei Gromova.

Despre Oleg Koșevoi, mi-a povestit că încă de pe băncile școlii s-a remarcat ca un om foarte hotărît, cinstit, cult, fapt ce i-a adus stima și respectul celor din jur. „Juca bine șah. Citea mult. El și Vanea Zemnuhov, care scria versuri minunate, se bucurau de dragostea tineretului din Krasnodon, Liuba Șevțova... „artista” era o fată extrem de vioaie, veselă,

cu un caracter format, foarte energetic, hotărîtă.”

Valia Borț mi-a relatat împrejurările în care a fost luată fiecare fotografie, apoi, a început să povestească despre seriozitatea și disciplina de fier care au existat în sînul organizației, despre misiunile grele pe care le duceau la îndeplinire membrii ei.

— Și cînd te gîndești, continuă ea cu tristețe în glas, că erau cu toții foarte tineri. Le plăcea să se cînte, să ridă. Nu aveau nimic neobișnuit. Erau doar tineri ca toți tinerii din lume. Dragostea lor de patrie i-a făcut eroi. Și cum au pierit, în ce chinuri cumplite!

— Cu dumneavoastră ce s-a întîmplat după aceea? — am întrebant.

— Din ordinul comandantului organizației eu și Jora Arutiunianț am trecut linia frontului și astfel ne-am salvat. Am rămas o vreme în apropierea frontului apoi am fost ajutat să ajung la Moscova. Imediat după plecarea mea, fasciștii au arestat-o pe mama, ca să afle unde sînt. A stăt închisă împreună cu mulți din organizație și a povestit apoi la ce torturi îngrozitoare erau supuși băieții și fetele noastre.

— Mama dumneavoastră trăiește?

— Da, locuiește și acum în casa noastră din Krasnodon. N-a vrut să vină la Moscova, se simle legată de bătrînul nostru ținut minier. Dar o văd în fiecare vară. Ne petrecem concediul de odihnă împreună cu ea, în Krasnodon.

— N-ați vrea să ne povestiți ceva și despre viața dumneavoastră actuală?

— După terminarea războiului am urmat Institutul de limbi străine din Moscova, apoi m-am înscris la Institutul Politehnic. Acum sînt inginer. Vedeți, în viața mea nu e nimic deosebit.

L-am cunoscut și pe soțul Valiei Borț. Este maior și poartă înalta distincție de Erou al Uniunii Sovietice.

La plecare, Valia Borț mi-a scris cîteva rînduri și m-a rugat să le transmit tînrului colectiv al teatrului de operă din Timișoara, care va juca „Tinăra Gardă”.

Iată cuprinsul scrisorii ei:

Dragi tovarăși,

Vă felicit din toată inima cu prilejul zilei de 23 August, sărbătoarea noastră națională.

Vă urez succes în munca voastră la montarea operei „Tinăra Gardă”.

Sincere salutări și cele mai bune urări

V. Borț

Moscova, 22 iunie, 1959

...O întîlnire într-adevăr neobișnuită, cum nu ți se întîmplă de multe ori în viață. Cea mai vie și mai impresionantă pagină din prețioasa documentare ce stă la baza montării „Tinerei Gărzi” pe scena operei timișorene.

Hero Lupescu

OVATIILE LA NEW-YORK

Cu prilejul deschiderii expoziției sovietice, la New York a fost organizat un Festival al muzicii și dansului sovietic. Primul spectacol a avut loc la 7 iulie a.c. După New York, artiștii sovietici vor da spectacole la Detroit, San Francisco, Los-Angeles și în alte orașe ale Statelor Unite.

Vă puteți imagina cum arată o sală de spectacol cu paisprezece mii de locuri și tot alți spectatori care freacă de nerăbdare? Așa se prezenta în seara zilei de 7 iulie „Madison Square Garden” de pe 8-th avenue, din centrul New York-ului. În zilele precedente, mii de americani veniseră aici să-și procure bilete. Mulți dintre ei socoteau să-și ia asfel revanșa pentru că nu izbutiseră să vadă spectacolele Bolșoi Teatr-ului.

Cererea de bilete a fost atât de mare, încât a trebuit ca sala să fie „lărgită”: de o parte și de alta a scenei au fost așezate câte trei rânduri de fotolii suplimentare, pe care administrația le-a numerotat cu cretă.

În sală era o atmosferă în-suflețită, sârbătorească. Cînd după întinarea imnurilor de stat ale Uniunii Sovietice și Statelor Unite, pe scenă au ieșit, îmbrăcați în frumoase costume naționale, vioașii reprezentanți ai popoarelor sovietice, publicul le-a făcut o ovatie furtunoasă.

Prima parte a spectacolului a început cu cîntecul „Nesfirșită-î țara mea iubită”, interpretat de întreg ansamblul. Apoi, în aplauzele entuziaste ale publicului, și-a început programul corul Piatnișki. În partea a doua a produs o puternică impresie cîntecul „Tînci din lumea întregă”. Apoi a urmat un dans popular armean și „pas de deux” din baletul „Flăcările Parisului”, un dans moldovenesc și cîntecul ucrainean „Mi-aș lua bandura”, un focos gopak ucrainean, un dans bașkir și adagio din baletul „Lacul lebedelor”, interpretat de Nina Timofeeva și Iuri Jdanov.

Chiar de la sfîrșitul părții a doua a programului succesul spectacolului era conturat definitiv. Iar în partea a treia, cînd pe scenă și-au făcut apariția artiști îmbrăcați în multicolore costume naționale rusești și au

executat cîntecul „Serile în împrejurimile Moscovei”, în sală au izbucnit ropote de aplauze. Ca întotdeauna, a fost primit cu multă plăcere dansul uzbec interpretat de G. Izmailova. Jocul nanaez de luptă, interpretat de E. Semenov, a stîrnit exclamații de uimire și entuziasm cînd publicul s-a încredințat că a fost executat de un singur artist. Dansul sportiv kazah „Kok-par” a stîrnit și el însuflețirea spectatorilor, datorită originalității și măiestriei interpretării. „Vals”-ul de Dunaevski, interpretat de L. Bogomolova și S. Vlasov, s-a desfășurat tot timpul în nesfîrșite ropote de aplauze.

— E o artă minunată, încîntătoare — mi-a spus la sfîrșitul spectacolului o pereche mai în vîrstă, care venise special de la Boston să vadă Festivalul.

Ziarele newyorkeze de dimineață au publicat ample rela-

— Și asta trebuie fotografiat!

tări asupra spectacolului. John Marlin de la „New York Times” a scris: „Cu vioiciunea și elanul lor, rușii au cutremurat întreaga clădire a „Madison Square Garden-ului”. Ca să vii în S.U.A. după trupa de balet a Bolșoi Teatr-ului și ansamblul Moiseev, după „Beriozka”, trebuia să dai dovadă de curaj, dar examenul a fost trecut cu mult succes și dacă există vreun spectator care socotește că spectacolul a fost plăcut, el trebuie neapărat să-și consulte medicul. Spectacolul s-a deosebit mult de ceea ce am văzut mai înainte. Dar am găsit totuși și lucruri cunoscute și am înțeles prieteni vechi de la Bolșoi Teatr și Ansamblul Moiseev. Cu toate acestea, el ne-a ajutat mai ales să ne facem prieteni noi, pe care vom fi fericiți să-i vedem din nou. Printre aceștia trebuie să-i amintim pe membrii Ansamblului gruzin de dansuri, care dansează pe virful degetelor ca niște adevărați balerini, dar fără pantofi de balet. Fermeceătoare este balerina uzbecă G. Izmailova, minunate sînt dansurile avîntate ale trupe de balet din Kiev, ale dansatorilor din Moldova, Kazahstan și Armenia. Aceste numere au fost executate cu atîta măiestrie, încît nu-ți venea să crezi că le vezi aveau. Șamil Iagudin, cu dansul lui de vînătoare din Bașkiria, a fost pur și simplu extraordinar. O surpriză plăcută a constituit-o faptul că Corul popular Piatnișki dispune și de un ansamblu de dansatori străluciți. Orchestra dirijată de G. Rojdestvenski a cîntat minunat. Spectacolul a fost condus de B. Pokrovski, regizor principal la Bolșoi Teatr. Nu poate să existe nici o îndoială: nici unul din participanții la acest spectacol frumos și variat nu trebuie omis.”

La rîndul lui, Walter Terry a publicat în „New York Herald

La cinematograful „Mayfair” din New York se prezintă filmul cineramic sovietic „Nesfirșită-î țara mea”.

Tribune” un articol intitulat „Două sute de artiști ruși au deschis Festivalul de la Madison Square Garden”, în care a spus: „Impresariului Hurok, care a adus din U.R.S.S. atîția artiști minunați, nu-i mai rămîne de adus decît însăși Moscova. În orice caz, noul Festival rus de la „Madison Square Garden” a fost un spectacol extraordinar, viu, luminos și pitoresc; deși programul a cuprins cîteva numere de balet clasic, el a fost totuși un spectacol popular, care a intrunit totul, de la cîntecele populare rusești melodioase sau furtunoase, pînă la salturile fantastice ale bărbaiților și prulețele cele mai avîntate! E aproape cu neputință să descrii în amănunt întreg ansamblul. Partea întâia a programului a fost dominată de numerele prezentate de Corul popular rus Piatnișki. O sută de cîntăreși au cîntat fără dirijor și acompaniament. Cunoscutul cîntec „Poliușkopol” pe care-l știm de mult și cîntecul nostru „Căsuța de deasupra riului” de Steven Foster au entuziasmat unanim. Trebuie să adăugăm că în timp ce corul executa cîntecul lui Foster, multe spectatoare plîngeau. „În această parte a programului — a relevat deasemeni W. Terry — dansatorii au prezentat cîteva numere în care setele

au excelat prin grație, băieții prin salturile lor care au stîrnit pe bună dreptate aplauze”. Descriind astfel tot programul spectacolului, W. Terry a conchis: „Este un spectacol minunat, d-le Hurok!”

În aceeași dimineață într-un articol redacțional intitulat „Festivalul rus merită să fie văzut”, ziarul „Daily Mirror” a scris: „Hurok a deschis în seară un grandios Festival în marea sală „Madison Square Garden”, care a intrunit artiștii de frunte ai baletului sovietic și dansului popular și cîntăreșii din Uniunea Sovietică. În această seară un grandios Festival în marea sală „Madison Square Garden” a fost amenajată o scenă specială au fost instalate zeci de reflectoare și microfoane, care au înălțat impresia produsă, au bucurat ochii și urechile.”

Z. Vartanian, conducătorul grupului de artiști sovietici, se află în clipa de față în S.U.A., mi-a declarat:

— Întreg colectivul a fost extrem de emoționat și a început un sentiment de mare răsunătoare. Acum putem însă încredința oamenii sovietici ne-am îndeplinit cu succes sarcina de răspundere de a reprezenta cu cinste la New York arta muzicală și coregrafică sovietică

M. Șalașnikov

CE-ȘI SCRIBU IVANOVII SI JONESII

Cine sînt Ivanovii? O familie din Moscova compusă din Ivan Ivanov, tatăl, inginer constructor, pensionar, Elena Ivanovna, mama, doi fii — Ghennadi și Valeri, nora Tatiana și nepoțica Natașa.

Cine sînt Jones-ii? „John Jones este un nume la fel de răspîndit în America, ca Ivan Ivanov în Rusia” — a spus Lou Atzenweiler.

Și cine este Lou Atzenweiler? „Într-o dimineață de mai a anului 1958, familia Ivanov a primit un telefon din partea Comitetului femeilor sovietice.

— Turista americană Lou Atzenweiler ar vrea să petreacă cîteva vreme într-o familie sovietică, să cunoască mai bine viața noastră. Sînteți dispuși să o primiți?”

Așa a început prietenia între cele două familii: una din in-

depărtatul oraș american Kansas-City, cealaltă din Moscova.

Lou Atzenweiler este însetată de adevăr. De aceea a strîns ban cu ban, a traversat oceanul și a venit în Uniunea Sovietică. De aceea a ales calea aceasta directă spre inima oamenilor sovietici devenind oaspetele unei familii sovietice.

Lou a petrecut două săptămîni în locuința Ivanovilor. A umblat după cumpărături și a trebăluit la bucătărie împreună cu stăpîna casei, l-a însoțit pe Ghennadi, care este radiotehnician, la locul lui de muncă, a audiat alături de Tatiana cursurile de limbă engleză, a fost la școala nr. 112 unde învață tînărul Valeri.

Lou a fost și martora unui eveniment foarte însemnat în viața familiei Ivanov: nașterea Natașei, prima nepoțică. Pentru a putea lua parte la bucuria prietenilor ei sovietici, Lou Atzenweiler și-a prelungit viza cu o săptămîină.

Cele două săptămîni petrecute în mijlocul familiei sovietice au

fost revelatorii pentru turista americană. La întoarcerea în țară, ea a publicat în revista „Look” un amplu articol în care a descris pe larg viața prietenilor ei, Ivanovii, și a conchis: „M-am bucurat că am nimerit în familia lui Ivan Ivanov, un nume la fel de răspîndit în Rusia ca John Jones în America. În cursul celor două săptămîni m-am convins că Ivanovii, ca și alți oameni sovietici pe care i-am cunoscut, se gîndesc mult la țara noastră. Ei știu că sînt în întrecere cu noi. Și dacă trebuie să existe asemenea întrecere între John Jones și Ivan Ivanov, Jones-ii ar face mai bine să nu sînt pe o victorie facilă.”

Articolul a stîrnit un interes uriaș în rîndul poporului american. Sute de scrisori au fost adresate familiei moscovite. Erau scrisori pline de căldură, de simțămînte prietenești. În unele zile numărul lor se ridică la zece-douăsprezece.

Familia Ivanov a răspuns la

articol printr-o scrisoare deschisă care a fost de asemenea publicată în revista „Look”.

Și alt torent de scrisori a luat drumul Moscovei.

„Am citit cu mult interes articolul doamnei Atzenweiler — scrie Shirley Scott din Arizona. — De la ea am aflat cum trăiești, care sînt gîndurile și năzuințele dumneavoastră. Ce fericiți sînteți că familia dv. e atât de unită! Sper să pot veni și eu cîndva la Moscova.”

John Berkeley din Mexico își exprimă amărăciunea pentru că „dintr-un motiv sau altul, relațiile dintre poporul dv. și poporul meu nu sînt atât de prietenești pe cît ar putea fi. Dar din scrisoarea pe care ați scris-o îmi dau seama că dv. iubiți pacea și așteptați cu nerăbdare ziua cînd toate popoarele vor trăi în bună înțelegere.”

Walter Gott este pensionar. Are trei fii, dintre care unul își face stagiul militar în Taiwan. Omul acesta care a văzut și a suferit mult în viață, denunță absurditatea „războiului rece”

și primejdia pe care o reprezintă pentru omenire.

„În presa noastră ni se spune că tot ce face Rusia, tot ce se petrece în Rusia este rău. Articolele se întrec în a numi Rusia „dușman”. De treizeci de ani se repetă că țara dv. se pregătește să ne atace. Dar eu un vîd că n-aveți nici un gînd să vă bateți cu noi. Dimpotrivă după cum le spun și prietenilor mei, sînt încredințat că Rusia dorește pacea, că rușii sînt preocupati să construiască cît mai mult, să-și îmbunătățească mereu viața.”

Sute de alți americani scriu același lucru familiei sovietice. Scrisorile acestea demonstrează limpede că oamenii simpli americani doresc să se pună capăt „războiului rece”, doresc ca popoarele să trăiască în pace în bună înțelegere.

Cine sînt Ivanovii? Milioane de familii sovietice.

Cine sînt Jones-ii? Milioane de familii americane.

Iulia Scutaru

Dimineață de noiembrie pe aeroportul Vnukovo. Pe fereastra largă a sălii de așteptare, privesc pista de decolare măturată de vânt. Sub crîncena lui răsuflare, aripile avioanelor tremură mărunț, de parcă s-ar înfiora de frig. Din cerul jos și vinăt, zăpada cade în trimbe spirale.

Din cauza timpului rău, nu a avut loc încă nici o decolare. Megafonul explică acest lucru sutelor de călători, care așteaptă să plece: spre Tașkent, spre Paris, spre Leningrad, spre Pekin...

Grupul de pasageri din care fac și eu parte are ca destinație Helsinki. Nu sîntem prea numeroși: o familie de italieni — tatăl, mama și trei copii — doi americani — care par a fi oameni de afaceri — două franțuzoaice — surori după toate aparențele

șeste să stea în picioare în mijlocul avionului zgîlțit de furtună, în timp ce noi nu izbutim să ne păstrăm locurile nici în fotolii. Vorbește calm, de parcă nu s-ar găsi ea și noi în centrul acestui taifun de omăt. Într-o biată mașină zburătoare, dată pradă, la trei mii de metri deasupra pămîntului, tuturor furiilor dezlănțuite ale iernii. În același timp, tonul ei este mirat și chiar puțin muștrător, ca și cum ar fi profund surprinsă de manifestările noastre zgomotoase.

Sub privirea ei albastră, mîndria noastră este ciupită pînă la singe. Este foarte jenant pentru niște bărbați în toată firea să constate că o fetișcană, abia ieșită din adolescență, își păstrează cumpătul mai bine decît ei. De aceea, finlandezii, americanii, italianul și cu mine ne luăm brusc un aer delașat și sigur de noi. Unii încearcă chiar să zîmbească. Tentativă îndrăzneală, chiar

Scrisoare din Moscova

'Strada Păcii este în prezent cea mai populată arteră a Moscovei. Și aceasta, pentru că e strada care duce la Expoziția realizărilor economice ale U.R.S.S. În primele trei săptămîni de la deschidere, expoziția a fost vizitată de 1.500.000 de persoane.

Doi din cei 1.500.000

'I-am întâlnit în colțul dîjerie ale Expoziției. Stepan Prohorov se afla la Moscova doar în trecere, peste cîteva ore urmînd să plece cu trenul la Leningrad.

— Mă duc să-mi văd nepoata. E elevă la o școală de arte din acest oraș. Sînt doi ani de cînd îi tot făgăduiesc că vin s-o vizitez și uite, nu știu cum s-a întimplat că pînă acum n-am avut vreme... Așa sîntem noi, bătrînii, ne urîm greu...

— Spuneți și dumneavoastră... urmă Prohorov. Viața mea a trecut, cînd abia acum ar fi trebuit să înceapă. Tinerețea mi-am petrecut-o înainte de revoluție. Eram țaran și trăiam prin părțile Volgăi. Lucram cu plugul și seceru. Și acum, ia te uita ce uriași sînt trimși pe ogoare! Cu un gest tandru Prohorov mîngîie secerătoarea din fața noastră, ultimul cuvînt în acest domeniu.

Cel de al doilea vizitator cu care am stat de vorbă s-a născut în 1935, în Ucraina. După absolvirea școlii medii a plecat pe pămînturile desțelenite, în Kazahstan. O biografie tipică, după cit se vede.

— Vedeți, nici chiar expoziția deschisă alături de recent nu reușește să fină pasul cu impetuosul progres al tehnicii — mi-a declarat tînărul meu interlocutor. Aici este expus un avion TU-104, și iată că la New York a și plecat un TU-114!

O săptămîină cosmică

Zilele acestea moscoviții (firește, nu numai ei!) urmăresc cu atenție starea sănătății noilor astronauți — căfelușele și urechile, tovarășul lor de călătorie. Fotografiiile lor au fost publicate în ziare, iar starea sănătății lor se află în

centrul atenției unor renumiți oameni de știință. Acasă, pe stradă, pot fi auzite adesea discuții despre noua rachetă geofizică. Cosmosul își face tot mai mult loc în sfera preocupărilor de toate zilele.

În aceeași ordine de idei poate fi menționată și cea de a șapte conferință internațională asupra razelor cosmice, ținută zilele trecute la Moscova din inițiativa Uniunii internaționale de fizică teoretică și de fizică aplicată. Au participat fizicienii din numeroase țări: Statele Unite, Franța, Marea Britanie, Ungaria, India, Italia, Polonia, China, Cehoslovacia, Suedia, Japonia ș.a. S-a desfășurat o activitate intensă: în șase zile au fost prezentate 200 de rapoarte, dintre care jumătate ale fizicienilor sovietici.

— Aici, în Uniunea Sovietică savanții desfășoară cercetări ample și obțin multe succese — a declarat marele savant englez C. Powell.

„Să-ți faci vara sanie...“

Deputații Sovietului din Moscova, gospodarii orașului, nu uită acest înțelept proverb rusesc. În capitală e foarte cald. Dar inginerii au început să se gîndească încă de pe acum la o metodă mai eficientă de curățire a zăpezii de pe străzi, în timpul iernii. Cineva a propus: „Ce-ar fi dacă s-ar încerca să se încălzească trotuarele? Să fie măturate cu ajutorul unor mase de aer cald sau să se instaleze sub asfalt conductele care servesc la încălzirea orașului.“

Rezolvarea unor asemenea probleme nu poate aștepta pînă la iarnă. În mai multe puncte ale orașului au început să se pregătească „sectoare de experiență“. Unul din aceste sectoare se află pe strada Kuznețki Most, unde pavajul devine alunecos în timpul înghețului.

...Pare ciudat să vorbești în timpul căldurilor din luna lui ianuarie despre gerurile lui ianuarie. Ce poți face însă? Așa e la Moscova!

K. Vișnevețki

Iulie, 1959.

Dasărea

furtunii

le — și vreo cinci finlandezi de diferite vîrste.

A trecut peste un ceas de cînd ar fi trebuit să ne luăm zborul și fiecare reacționează conform temperamentului său, mai calm sau mai agitat. Cum era și de așteptat, familia de italieni este cea mai activă: pe rînd sau simultan, cei trei copii rîd, plîng sau se bat, iar părinții distribuie palme, bomboane și mîngîieri cu aceeași meridiană generozitate. Americanii confruntă niște foi acoperite cu cifre, franțuzoaicele vorbesc în șoaptă și chicotesc pe infundate, iar finlandezii tac în cor, prîvind ca și mine pe fereastră.

Trec două ore... două ore și jumătate... trei ore... În sfîrșit, zăpada încetează să cadă și norii plumburii se mai decolorează. Megafonul anunță că peste cinci minute va decola primul avion. Al nostru.

Imbarcarea durează mai mult de cinci minute, căci Benedetto, cel mai mic dintre copiii familiei de italieni, este dat dispărut. Ne mobilizăm cu toții în căutarea lui și-l descoperim în cele din urmă la bufet, unde tînărul fiu al insoritei Italiei goleşte liniștit ceașca de cacao oferită de un bărbat cu o înfățișare tipic ucraineană. Fugarul este reintegrat colectivului, iar acesta se instalează la bordul avionului. Decolăm.

Stewardesa ne împarte sendviciuri, ceai și fursecuri. E o fată care nu a trecut de mult pragul celor douăzeci de ani. Înaltă, blondă, cu un coc enorm, are un ten care ar face să pălească de invidie pînă și o persică micurînă. Uniforma „Aeroflotului“ îi vine atît de bine, încît bănuiesc că atunci cînd și-a lucrat acest tînăr albastru închis, probele nu au fost o simplă formalitate.

Nu sînt singurul care fac aceste reflecții. Ca dovadă, unul dintre americani spune:

— What a girl! (Grozavă fată!).

Celălalt ridică degetul gros deasupra mîinii făcute pumn. Adică: clasa întâi!

De pe fotoliile lor, cei cinci finlandezi o urmăresc cu privirea, tăcuți și concentrați. Iar obiectul admirației noastre se mișcă grațios și dezinvolt, zîmbind amabil și răspunzînd în germană, franceză și engleză la întrebările ce i se pun.

Duc ceașca la gură, dar, pe neașteptate, o forță nevăzută o proiectează în sus, opărindu-mă cu ceai și risipind pe podea sendviciurile și fursecurile. Ca să nu am aceeași soartă, sînt obligat să mă cramponez de spătarul fotoliului din față.

Avionul se cabrează, țîșnește în sus, cade cîteva secunde ca o piatră, recîștigă înălțime, apoi cade din nou: sîntem prinși într-o cumplită furtună de zăpadă, care a înhățat avionul și-l zvîrle de colo pînă colo.

E inutil să-mi spun că trebuie să-mi păstrez singele rece, întrucît și așa mi-a înghețat în vine. Celălți călători nu se simt nici ei mai la largul lor. Fabrica italienească de zgomot a intrat din plin în funcțiune: copiii țîpă ascuțit, mama se roagă cu glas tare, iar tatăl întrebă în dreapta și stînga:

— Ma che succede? Che succede? (Dar ce se întimplă?).

Nimeni nu-i răspunde. Franțuzoaicele, albe ca varul la față, se țin strîns îmbrățișate și plîng în hohote. Unul din americani strigă ceva, iar celălalt bate — nici el nu știe de ce — cu pumnul în geam. Panica a dezlegat pînă și cele cinci limbi finlandeze, care acum vorbesc împreună și foarte repede.

Este un moment din acelea cînd, socotind că te afli pe neașteptate la capătul vieții, și faci bilanțul și constăți cu amărăciune cît de deficitar e. Ah, ce n-ai putea realiza, dacă ai mai trăi măcar cîteva ani! Dar iată, sfîrșitul e aproape și nimic nu se mai poate repara.

O voce sonoră, care acoperă pe toate celelalte, întrebă:

— Dar ce-i cu dv.?

E stewardesa noastră. Printr-un miracol pe care nu mi-l explic nici astăzi, ea reu-

ște să sursească de veselie unui condamnat la moarte care află că cererea de grațiere i-a fost respinsă.

Celor două franțuzoaice, stewardesa le spune:

— Mais ce n'est rien! Un petit grain de rien du tout! (Dar nu-i nimic! Un fleac de vijelie!).

Femeile ascultă atent această voce, care vorbește alături de curgător franceza. Afară, stîhia albă se înversunează împotriva noastră, dar aci, în avion, radiază liniștit chipul luminos al rusoacei. Decî lucrurile nu pot sta chiar alături de rău, își spun ele pe semne. Și încetuț cu încetuț, suspinele franțuzoaicelor se potolesc.

Pe italiancă o liniștește soțul ei, iar cei doi copii mai mari se opresc singuri din plîns cînd văd că părinții lor nu mai dau semne de spaimă. Dar Benedetto nu se lasă convins atît de ușor. El continuă să țipe cu o vigoare remarcabilă pentru cei doi ani pe care-i are. Vocea lui promite un minunat viitor de bel-canto: așa trebuie să fi plîns la vîrsta aceasta Mario del Monaco. Toate intervențiile tatălui, toate alintările mamei, sînt zadarnice: băiețelul țîpă într-una, speriat de zbuciumul avionului.

Dar iată că Benedetto este cules din brațele mamei de către stewardesă, care îl instalează călare pe grumazul ei. Și la următoarea cădere în gol a avionului, fata izbucnește în ris și strigă:

— Hooop!

Benedetto se oprește în mijlocul unui sughiț. Pe fețișoara lui udă de lacrimi se citește nedumerirea: cum, toate salturile astea nu-s motiv de spaimă, ci de joacă? Așa trebuie să fie, altfel mătușa asta mare și frumoasă n-ar ride cu atîta poftă.

Din nou o cădere. Din nou stewardesa ride și strigă:

— Hooop!

Urmărim cu toții ceea ce se întimplă, cu răsuflarea tăiată. Fata este cu siguranță mai conștientă decît oricare din noi de marea primejdie prin care trecem. Ce resort intern îi dă forța necesară să ridice cu atîta voce bună, exact în clipa în care primejdia e cea mai amenințătoare? O face numai pentru Benedetto, sau și pentru noi, ceilalți?

Benedetto se șterge cu pumnul la nas. A încetat să mai plîngă. Și la prima alunecare în jos, strigă și el, cu un glăscior încă nesigur:

— Hooop!

Și clinchetul cristalin al rîsului se unește cu vocea de contraltă a fetei. Un oftat de ușurare descătușează piepturile tuturor. Fără să ne dăm seama de ce, în noi se împlantează convingerea că, de acum înainte, nu se mai poate întimpla nimic rău.

...Aterizăm pe micul aeroport din Helsinki. Genunchii ne sînt moi, iar fețele noastre au delicata culoare a șofranului. Dar, curios, nici unul dintre noi nu se grăbește să părăsească avionul. A sosit momentul să ne luăm rămas bun de la stewardesă.

Prima care se apropie de ea, este italianca. O privește o clipă drept în ochi, apoi o cuprinde în brațe și o sărută pe obraji. Nu o dată, nu de două ori, ci de nenumărate ori. Apoi scotocește în poșetă și scoate de acolo fotografia lui Benedetto. I-o întinde stewardesei și o mai sărută o dată.

Trecem pe rînd prin dreptul fetei în uniformă albastră, îi strîngem mina și ne iscălim pe dosul pozei lui Benedetto. Bucățica aceasta de carton devine un fel de carte de aur în miniatură. În ea, cîteva călători din Franța, Statele Unite, Italia, Finlanda și România încearcă să mulțumească pentru marea lecție de curaj, de optimism și de dragoste de oameni pe care le-a dat-o, pe timp de furtună, o tînără rusoaică, undeva, între cer și pămînt.

N. Minei

Moscova la +30 de grade. Vinzătoarea de baloane se plictisește

MICROSCOP

Radiotelescopul gigant

În cursul septenaliului, se va construi la observatorul din Pulkovo un radiotelescop gigant, a cărui suprafață reflectoare va fi de 20.000 de metri pătrați.

8.000 oglinzi plane vor fi dispuse în cerc, ceea ce va permite observațiile în toate direcțiile. Instalația va fi dirijată automat, cu ajutorul dispozitivelor electronice.

Un nou antibiotic

Institutul de epidemiologie și microbiologie „Nicolas Gamalei” din Moscova a creat un nou antibiotic — micerina. Efectele curative ale noului antibiotic sînt mai puternice decît acelea ale penicilinei, streptomicinei și altor preparate de același tip. Micerina este aplicată cu succes în tratamentul complicațiilor infecțioase post-operatorii, într-un număr mare de boli ale creierului, în ginecologie și obstetrică.

Linie automată uriașă

La uzina de automobile „Lihaciov” din Moscova a început montarea celei mai mari linii automate pentru uzinarea blocurilor de cilindru. Ea va fi formată din 120 de mașini-unelte. Linia va fi divizată în sectoare. Dacă o mașină se defectează, un singur sector va înceta lucrul, în vreme ce mașinile celorlalte sectoare vor continua să funcționeze.

Sonde telecomandate

În regiunea petrolișeră Grozni, funcționarea sutelelor de sonde este supravegheată de la distanță. Aparatele supraveghează nu numai sondele, dar și stațiunile de compresoare, instalațiile de pompare a apei.

Rezultatele automatizării sînt evidente: a fost redusă munca de noapte, iar productivitatea muncii a crescut cu 20 la sută.

Filme pentru anul 5959

Aparatul pentru înregistrarea pe bandă de magnetofon a imaginii cinematografice pe care îl realizează lucrătorii uzinei „Kinap” din Leningrad, este pe drept cuvînt numit mașina-minune. El va permite să se păstreze veșnic filmele documentare și artistice.

Se naște întrebarea: de ce este necesar un aparat nou? Filmele n-au viață lungă. Pelicula de cinematograf conține un strat de gelatină care se deteriorează relativ repede. Prin copiere calitatea imaginii suferă. Chiar în condiții ideale, un film nu poate fi conservat mai mult de cîteva secole.

Noul aparat în curs de creare seamănă cu un magnetofon și este numit videomagnetofon. El înregistrează pe bandă imaginile sub formă de semnale de televiziune, operație care în principiu nu se deosebește de înregistrarea sunetului.

Videomagnetofonul va produce o adevărată revoluție și în producția de filme, inclusiv de filme în culori. Locul metodei fotochimice, folosită în prezent și care cere mult timp și prezintă mari dezavantaje, va fi luat de metoda electromagnetice. Cînd această metodă nouă va începe să fie aplicată nu vor mai fi necesare laboratoarele, a căror utilitate costă atît de scump. Operatorii vor putea „strica” oricîte benzi, căci înregistrarea va putea fi ștersă pentru a se face o nouă înregistrare.

Cinematograful se va contopi cu televiziunea. Dacă ar fi să dăm frîu liber fanteziei, ne-am putea imagina un telecentru orașenesc sau regional. Aici vor rula automat și noapte sute de filme înregistrate pe bandă de magnetofon. Cinematografele vor putea „primi” prin cablu orice film, pe care îl vor reproduce pe ecranele lor, folosind aparatul de proiecție pentru televiziune. Fiecare telespectator va putea viziona acasă filmele care i-au plăcut mai mult. Totodată, el le va putea înregistra și păstra în filmoteca proprie.

Savanții sovietici răspund la una din cele mai pasionante întrebări

Cum a apărut viața pe pămînt?

Oamenii de știință din diverse țări continuă să discute problema originii vieții pe pămînt. Această problemă prezintă o deosebită importanță teoretică, practică și filozofică.

Școala sovietică de biochimie este bine cunoscută pe tot globul pentru succesele sale. În problema originii vieții, savanții sovietici, în frunte cu biochimistul A. I. Oparin, au emis pentru prima oară o ipoteză științifică încheiată unitară, care ține seama de toate datele diferitelor ramuri științifice.

Multă vreme s-a crezut că viața nu a putut lua naștere decît din alte forme vii. Aceasta era ipoteza originii „biotice” a vieții. Mai tîrziu, s-a emis ipoteza „abiotică” a originii vieții, adică originea materiei vii din materie neînsuflită. Cum, pe ce cale a luat naștere viața din substanțe lipsite de viață? Iată problema pe care încearcă s-o rezolve oamenii de știință.

CE ESTE VIAȚA?

Odată cu discuția despre originea abiotică a vieții — adică despre apariția substanțelor vii din substanțe lipsite de viață — știința a început să pătrundă cu autoritate în acest domeniu. Dar ca să putem explica această idee, trebuie să știm ce e viața. Prima definiție științifică a vieții a fost dată de Engels. El a arătat că „viața este forma de existență a proteinelor”. Proteinele sînt substanțe complexe, care se găsesc în toate celulele. Ele au în compoziția lor principalele elemente chimice: carbon, hidrogen, oxigen, azot, sulf ș.a. „Cărmizile” din care e clădit acest mare edificiu molecular care e proteina sînt amino-acizii. Unirea lor, într-un anumit fel, într-un număr mare, de la cîteva sute în sus, dă naștere moleculei de proteină. În interacțiune cu substanțele organice și inorganice, molecula de proteină dă naștere la substanțe complexe, capabile să înmagazineze sau să elibereze energie, să înlesnească sinteza altor substanțe, să facă un permanent schimb de substanțe și energie cu mediul înconjurător și mai ales să răspundă într-un anumit fel la acțiunea mediului. Ansamblul acestor proprietăți ale proteinelor este de fapt viața.

CUM POATE LUA NAȘTERE SUBSTANȚA VIE DIN SUBSTANȚA FĂRĂ VIAȚĂ?

La această întrebare s-ar putea răspunde ușor dacă am putea da răspuns la o altă întrebare, mult mai grea: cum au luat naștere „cărmizile” proteinei, amino-acizii, substanțe cunoscute și care nu au însușiri de viață?

Cu aproximativ 30 de ani în urmă, savantul sovietic Oparin, a publicat o carte despre originea vieții pe pămînt, în care, bazat pe o

serie de fapte cunoscute din chimie, geologie, astronomie, și alte ramuri ale științei, dădea următoarea explicație: atmosfera pămîntului, alcătuită astăzi din oxigen, azot și bioxid de carbon și alte gaze în cantități foarte reduse, nu avea aceeași compoziție în perioadele de tinerete a pămîntului. Pe atunci ea era alcătuită din hidrogen, metan (gaz format din carbon și hidrogen), amoniac (format din azot și hidrogen), oxid de carbon (format din carbon și oxigen), vapori de apă și alte gaze. După cum se vede, aceste substanțe cuprindeau toate elementele principale existente în molecula proteică. Sub acțiunea razelor ultraviolete, mult mai intense atunci, a descărcărilor electrice în timpul furtunilor, foarte dese atunci și extrem de puternice, și a altor fenomene, prin acțiunea reciprocă a acestor gaze, au luat naștere amino-acizii.

SECOLE ȘI MILENII ÎN CITEVA ORE

Pentru verificarea acestei teorii, savanții din diverse țări au căutat să reproducă acest fenomen în laborator. Și au reușit! Savanții sovietici Pasinski și Pavlovskiaia, trecînd timp de cîteva ore sau chiar zile, descărcări electrice printr-un amestec de gaze ce imitau atmosfera primară, compusă din hidrogen, metan, apă și oxid de carbon, au obținut amestecuri de substanțe, printre care și amino-acizi. Același rezultat l-a avut și experiența profesorului american Müller, care a lucrat cu un amestec de hidrogen, metan, amoniac și apă. Pavlovskiaia și Pasinski au mers mai departe și au arătat că supunînd acțiunii razelor ultraviolete soluții de formaldehidă și clorură sau azolat de amoniu se formează aceiași amino-acizi. Datele savanților sovietici corespund și cu cele ale biochimistului indian Bohadin, care a obținut o serie de amino-acizi prin acțiunea prelungită a luminii solare asupra unei soluții de paraformaldehidă, azotat de potasiu și cantități mici de clorură ferică.

SAVANȚII POT IMITA NATURA ÎN LABORATOR?

Desigur că aceste experiențe sînt importante și interesante. Dar acest interes ar crește nemăsurat dacă amino-acizii obținuți în laborator ar fi identici cu cei naturali. Analiza amino-acizilor obținuți astfel a dat un răspuns pozitiv. Ei sînt identici cu cei naturali! În felul acesta ipoteza lui Oparin a căpătat o bază experimentală solidă.

DAR MAI DEPARTE?

La început în cantitate mică, amino-acizii au început să apară în cantități tot mai mari, să se acumuleze în apele oceanelor primare. Datorită anumitor condiții, de exemplu a diferitelor minereuri aflate sub formă de mîl, sau a diferitelor cristale, amino-acizii s-au combinat între ei, dînd naștere substanțelor proteice. Odată apărute, acestea au început să reacționeze cu cele mai diferite substanțe care luau naștere odată cu ele în apele primitive. S-au format astfel compuși chimici complicați, asemănători cu cei de azi, dotați cu diferite proprietăți: a influența mersul unor reacții chimice, a reacționa la lumină, a înmagazina și elibera energie ș.a.m.d., adică *proprietăți vitale*.

SE FACE TRECEREA LA MATERIA VIE

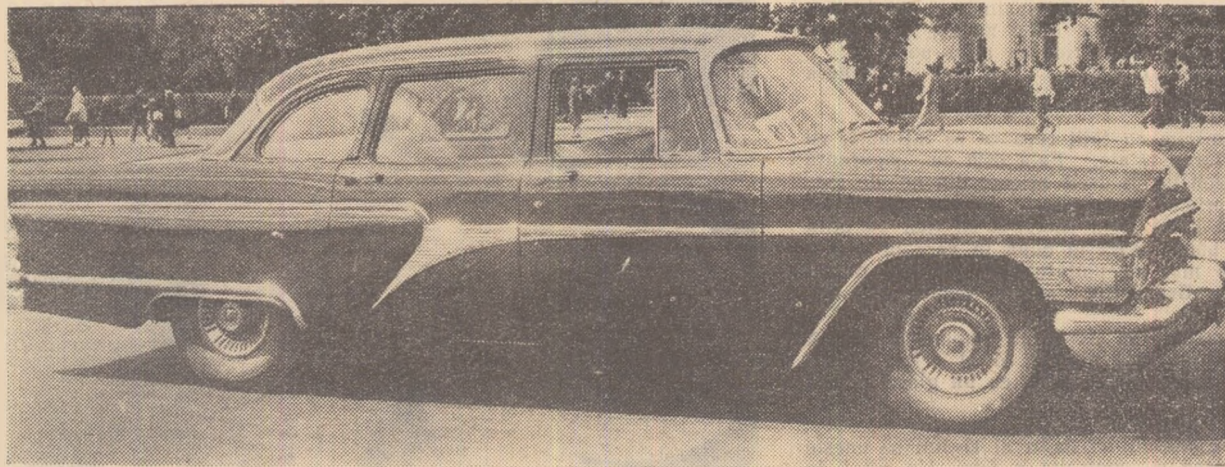
Momentul cel mai important în evoluția substanțelor proteice primitive a fost separarea lor din apă sub forma coacervatelor, formațiuni independente, care după Oparin, reprezintă forma de trecere de la materia vie la cea vie, la protoplasmă. Coacervatele sînt dotate cu anumite proprietăți care amintesc principalele caracteristici ale materiei vii. Ele pot crește și se pot degrada, răspund la acțiunea mediului, pot include în compoziția lor în mod selectiv anumite substanțe din mediul înconjurător, pot elimina produși de degradare în mediul înconjurător ș.a.

MISTICISMUL E INFRINT — ȘTIINȚA TRIUMFĂ

Iată, deci, cum știința a putut aduce o puternică lumină în această pasionantă problemă. E drept, problema originii vieții nu a fost încă pe deplin elucidată, dar o concluzie se impune oricum: omul poate cunoaște natura, viața și evoluția ei, de la primele începuturi și pînă în zilele noastre. Nu încapă îndoială, că oamenii de știință se vor mai înfrunța pe acest tărîm. Multe probleme vor mai fi controversate, în afară de una: știința nu are nevoie de religie, ci are nevoie de izgonirea spiritului ei pe de-a-ntregul și de peste tot. Astfel, nu va fi prea depărlată ziua în care omul va putea reproduce viața în laborator. Îi va putea cunoaște legile și se va înarma cu armele apărării și prelungirii ei.

V. Eșanu

CEAIKA — noul automobil sovietic

La Expoziția universală de la Bruxelles, automobilele sovietice s-au bucurat de prețuirea publicului larg, cit și de aprecierea competentă a specialiștilor. O atenție deosebită a fost acordată ultimului tip de limuzină, fabricat la uzina din Gorki — Ceaika.

SIMBOLUL TEHNICII ÎNALTE

Multe din automobilele moderne au gravat pe masca radiatorului un semn în formă de „V”. Acesta este simbolul nivelului celui mai înalt al tehnicii automobilisticii și arată că mașina are motorul în două linii, așezutul motor în formă de V. Prezența simbolului amintit indică imediat unele din caracteristicile principale ale automobilului: cutia de viteze automată, amplificator de volan și frîne, cu ungere centrală. Cauciucurile nu au camere, încălzirea tuturor părților caroseriei este uniformă, iar geamurile se ridică și se lasă printr-o simplă apăsare pe buton. Acest semn poate fi văzut și pe limuzinele sovietice construite la uzina de automobile din Gorki. Pentru că seamănă cu silueta stilizată a unui pescăruș în zbor, constructorii sovietici de automobile au dat numele acestei păsări noului tip de mașină (Ceaika).

Automobilul are o lungime de 5,600 metri, lățimea de 2 metri, înălțimea fără încărcătură — 1,620 metri, greutatea lui este 1850 kg.

Motorul este instalat în partea din față a automobilului. Cei opt cilindri sînt dispuși în V, în așa fel, încît ocupă locul dintre roțile din față și nu necesită mai mult spațiu, în lungime, decît un motor cu patru cilindri.

CONDUCERE SIMPLĂ ȘI COMODĂ

Șoferul de pe automobilul „Ceaika” are în față numai două pedale: pentru pomparea combustibilului și pentru frînare. Regimul de mișcare necesar se obține printr-o simplă apăsare pe buton. Pentru a ușura munca șoferului, constructorii au înzestrat mașina cu un amplificator al comenzii de direcție. A fost mult ușurată și munca de întreținere a mașinii. Pentru a unge articulațiile auzetei, ale suporturilor suspensiei din față și ale barei de direcție nu este nevoie să intri sub mașină; este suficient să apeși pe pîrghia pompei așlată sub panoul de comandă. Pompa trimite uleiul spre camerele de dozare, de unde este distribuit spre punctele de ungere.

Șoferul de pe „Ceaika” a fost scutit și de grija de a schimba cauciucurile, care nu au cameră. După o mică perforare, aerul nu iese dintr-odată din cauciuc, ci treptat, permițînd mașinii să ajungă pînă la garaj. Proșitul cauciucului este suficient de mare pentru a putea menține o presiune relativ joasă, care permite automobilului să circule lin și fără zgomot.

Limuzina „Ceaika” are șapte locuri. În partea din spate a caroseriei se află portbagajul, iar pe panoul cu aparate este montată o cutie pentru lucruri mîrunte.

„In ajun“

(După romanul lui Turgheniev)

În acest an cinematografic bogat în ecranizări după opere cunoscute ale clasicilor ruși, pe unul din platourile „Mosfilmului“ capătă viață și lumea romanului „In ajun“ de Turgheniev. Filmul este o coproducție sovieto-bulgară, având ca scenarist pe scriitorul și dramaturgul bulgar Orlin Vasiliev și ca regizor pe Vasili Petrov, artist al poporului din U.R.S.S. (muzica a fost compusă de Aram Hacıaturian).

Autorii filmului au fost de-

mai interesant decât Rudin sau chiar decât Bazarov, eroii celorlalte romane cu teme apropiate ale lui Turgheniev. Interpretul acestui personaj i se cere multă forță și căldură interioară, un joc reținut, inteligent. După cum arată regizorul V. Petrov, actorul bulgar Liuben Kabakiev de la Teatrul popular din Sofia, care-l interpretează în film pe Inсарov, întrunește toate calitățile eroului său, având totodată și un fizic potrivit.

Irina Milopolskaia și Liuben Kabakiev într-o scenă din film.

sigur atrași de generozitatea temei abordate de Turgheniev în acest mic roman. Dmitri Inсарov, eroul romanului „In ajun“ a adus în literatură rusă a secolului trecut un suflu proaspăt, înnoitor.

Insufletit de un patriotism înflăcărat, acest tânăr student bulgar se numără printre conducătorii mișcărilor de eliberare a poporului său de sub asuprirea turcească. Și, cu toate că boala îl doboară înainte de a intra în luptă, însăși viața lui, convingerea și fermitatea cu care-și apără ideile, idealul lui de libertate, impun tuturor stimă, admirație. Prezența lui Inсарov în mijlocul nobilei familii a Stahovilor, care-și petrec vilegiatură la moșia lor din împrejurimile Moscovei, provoacă neliniște. Această neliniște stăruie de altfel de-a lungul întregului roman, ca un ecou amenințător al evenimentelor revoluționare ce frământau Europa. Pentru fiica Stahovilor, Elena, cunoștința cu studentul bulgar este hotărâtoare. El întrușchipează idealul, e „omul minunat“ și generos, capabil de acte mărețe, pe care l-a visat dinlăuntru. Elena își părăsește lumea ei nobilă pentru a împărțiși viața plină de primejdii a lui Inсарov. Iată pe scurt subiectul noului film.

Prin trăsăturile sale morale, prin felurile cărora li se dedică, Inсарov e desigur un personaj

mai interesant decât Rudin sau chiar decât Bazarov, eroii celorlalte romane cu teme apropiate ale lui Turgheniev. Interpretul acestui personaj i se cere multă forță și căldură interioară, un joc reținut, inteligent. După cum arată regizorul V. Petrov, actorul bulgar Liuben Kabakiev de la Teatrul popular din Sofia, care-l interpretează în film pe Inсарov, întrunește toate calitățile eroului său, având totodată și un fizic potrivit.

In ce-o privește pe interpreta Eleni Nikolaevna Stahova — fata aceea serioasă și nu prea frumoasă, în al cărei suflet „toate impresiile lăsau o urmă vie“ și care „nu trecea ușor prin viață“, cum o caracteriza autorul, — alegerea ei a prilejuit o adevărată odisee. Și, cum se întâmplă de multe ori în asemenea împrejurări, ea a fost descoperită în urma unei întâmplări, a cărei relatare a stîrnit multă vreme comentarii hazlii. Obsedat, ca de altfel și ceilalți membri ai echipei de filmare, de trăsăturile pe care trebuia să le întrunească viitoarea eroină a filmului, unul din asistenții regizorului începuse să urmărească toate fețele întâlnite pe stradă sau în metrou, în speranța că în înfățișarea vreuneia din ele va putea desluși o figură potrivită. Și, într-adevăr, într-una din zile a reușit s-o „descopere“ pe viitoarea interpretă, în timp ce se oprise la o intersecție, pe strada Gorki. Astfel, Irina Milopolskaia, studentă în anul II la medicină, o fată modestă și timidă, care n-a apărut pînă acum niciodată pe scenă, a devenit eroina filmului „In ajun“. Ea s-a dovedit cu adevărat foarte potrivită pentru rolul Eleni Stahova. Și s-ar putea ca acest rol să însemne începutul carierei ei de actriță, deși, deocamdată e hotărîtă să-și continue studiile de medicină.

Inceputul unei cariere

Pe scena teatrului „Lesea Ucrainka“ din Kiev, spectacolul cu „Pădurea rusească“ de Leonid Leonov a reprezentat unul din marile succese ale ultimei stagiuni. Acest spectacol, care redă drama războiului și a coteropirii fasciste ca și hotărîrea, rezistența dirză cu care întreg poporul sovietic se ridică la luptă, a fost realizat cu remarcabilă forță de colectivul teatrului. Cititorii cunoscutului roman al lui Leonov, după care e inspirată piesa, au regăsit cu emoție pe scenă unul dintre cele mai vii și mai îndrăgite personaje — pe micuța Polea Vihrova. Polea Vihrova a lui Leonid Leonov este o Natașa Rostova a epocii sovietice. Polea cea zveltă și zglobie, pe care încercările războiului o transformă într-un om înțelept, curajos și energic, și-a allat o interpretă sensibilă în persoana unei tinere și talentate actrițe: Ada Rogovțeva.

Ada se numără printre cei 39 de absolvenți din acest an ai

Institutului de teatru „Karpenko-Karov“ din Kiev. Deosebit de înzestrată, ea a fost distribuită încă din anii studenției în mai multe piese de teatru și în

cîteva filme ale studiourilor din Kiev. Cea mai interesantă dintre creațiile ei de pînă acum este însă rolul Polei Vihrova, din piesa lui Leonid Leonov.

„La începutul spectacolului, Polea este asemeni unui firicel plîpînd de iarbă. Torentul vieții, războiul, smulge acest firicel de pe pămîntul lui și îl poartă nemilos, azvîrlindu-l undeva departe, la mal. Prin jocul ei, Ada Rogovțeva ne face să vedem de-a lungul spectacolului cum firicelul de iarbă crește, prinde puteri în iureșul încercărilor, se întărește... Tinăra actriță a dăruit acestui personaj multă viață și mai ales o puternică notă personală“ — astfel este caracterizată într-o cronică a revistei „Ogoniok“ creația Adei Rogovțeva.

După recentul examen de diplomă, Ada a fost repartizată să lucreze în colectivul teatrului „Lesea Ucrainka“ din Kiev.

REFLECTOR

În R.S.S. Bielorusă a fost organizat un concurs de scenarii. Au fost prezentate 199 de scenarii, dintre care cinci au fost premiate fiind preluate de studiourile „Belarusfilm“.

După o călătorie care a totalizat peste 2.000 de kilometri, autobusele Teatrului de dramă din Celiabinsk au făcut primul popas pe pămînturile desjelenite. Într-un sovhoz din ținutul Uralului de nord, artiștii teatrului au prezentat un spectacol cu piesa „Zări necuprinse“ de Virla, pe care au jucat-o în aer liber, în fața a opt mii de spectatori.

Un nou documentar a fost închinat apărătorilor Leningradului. Filmul se numește „Eroicul Leningrad“ și ilustrează, pe baza unor impresionante documente aflate în muzeele orașului, actele de eroism săvîrșite de apărătorii săi în cele 200 de zile ale asediului hitlerist. Ultima parte a filmului înfățișează fremătătoarea viață a Leningradului din zilele noastre.

Cunoscutul balerin Igor Belski, a montat pe scena teatrului de operă „S. M. Kirrov“ din Leningrad, baletul „Tărîmul speranței“ de tînărul compozitor A. Petrov.

Studiourile „Maxim Gorki“ din Moscova pregătesc alături de transpunerea cinematografică a romanului „Foma Gordeev“, filmul „Albatrosul“, care va ilustra momente din viața lui Gorki, relațiile lui cu marii oameni de cultură ruși. Tot aici va fi realizat și un film consacrat anilor de tinerețe ai lui A. P. Cehov, intitulat „Preludiul gloriei“. În același studiu se turnează acum și „Prima zi după război“. Filmul urmărește destinele mai multor oameni sovietici care se întorc de pe front și își reiau ocupațiile.

O NOUĂ COMEDIE

Cele două fotografii reprezintă pe eroii noii comedii cinematografice „Incorijibili“, realizată în studiourile „Mosfilm“.

Tolea Gracikin (stînga, actorul I. Belov) și Vitea Gromoboev (A. Kojevnikov), „incorijibili“, încearcă să distragă atenția vigilentului portar pentru a putea pătrunde în uzină. Ei nu se impacă cu disciplina și cerințele etice ale unei brigăzi de muncă comunistă, titlu la care aspiră brigada lor. De aceea, adunarea de comsomol hotărăște excluderea celor doi recalcitranți. Iată însă, că intervine o fată curajoasă și hotărîtă, care își asumă sarcina „educării“ incorijibililor. Mică de statură, cu o înfățișare copilărească, Nadia nu are de loc prestația necesară misiunii grele pe care și-a luat-o și devine în mai multe rînduri obiectul farselor puse la cale de cei doi flăcăi. De aici, nenumărate necazuri pentru inimoasa

Nadia (interpretată de talentata actriță Nadejda Rumeanteva). Eforturile ei nu rămîn însă fără rezultate.

Regizorul Grigori Roșal despre

Festivalul cinematografic de la Moscova

La Festivalul internațional al filmului care se va deschide la 3 august la Moscova, Uniunea Sovietică va prezenta filmul artistic „Soarta unui om“. Această remarcabilă operă de artă a fost realizată în studiourile „Mosfilm“ după povestirea lui Mihail Șolohov și a fost regizată de către Serghei Bondarciuk, artist al poporului al U.R.S.S. Va fi prezentat, de asemenea, filmul documentar „Cuceritorii mării“. Încă 39 de țări și-au anunțat participarea la Festivalul de la Moscova. În afară de acestea, trei țări care nu vor lua parte la competiția oficială, vor prezenta filme cu prilejul Festivalului. Statele Unite ale Americii, care ocupă unul dintre primele locuri în lume în privința cantității filmelor produse, nu au putut pune nici un film pentru concurs. Filmele S.U.A. vor fi prezentate în afara competiției.

Festivalul internațional al filmului de la Moscova este un festival al prieteniei, o sărbătoare a întrecerii între țări pe tărîmul creației artistice. Festivalul ne va oferi nu numai prilejul de a vedea noile producții cinematografice ale altor țări, ci, totodată, ne va da po-

sibilitatea să salutăm pe creatorii lor. Marea artă a cinematografiei nu cunoaște granițe. Ea găsește ecou în toate inimile de pe foarte populata noastră planetă. Căile noastre de creație sînt diferite. Dar cu cît ne vom înfrîna mai des, cu cît mai sinceră și mai aprofundată va fi critica noastră prietenească, cu atît mai clare ni se vor înfățișa ideile noastre creatoare, diferitele căutări și rezolvări în cinematografie.

Credem în mărețul viitor al omului, în triumful omenirii care făurește o lume nouă. Criteriul suprem al artei, desigur, și al artei cinematografice, trebuie să-l constituie prezentarea realistă a omului și a vieții.

Dacă oaspeții noștri — cineasții din celelalte țări vor dori, ne va face plăcere să le arătăm filmele cineasților noștri amatori, al căror număr crește necontenit. Filmele lor prezintă un mare interes în sensul că ajută la o mai largă cunoaștere a vieții de toate zilele, a muncii și succeselor oamenilor sovietici.

Pentru fotbalistii noștri, Jocurile Olimpice de la Roma încep cu un an mai devreme... Nu este nici o exagerare. Într-adevăr, duminică la Moscova, 22 de fotbalisti vor evolua sub semnul celor cinci cercuri, iar disputa lor va fi consemnată în cronică Olimpiadei 1960. Pe stadionul din Lujniki are loc un nou meci din cadrul preliminariilor turneului olimpic de fotbal.

Un meci internațional în această disciplină, practicat după sumare statistici de aproximativ 5.000.000 de locuitori ai Terrei, este oricum un eveniment pentru orașul care-l găzduiește. Cu atât mai mult, însă, când e vorba de o partidă oficială, la Moscova — unde interesul față de sportul cu balonul rotund întrece orice închipuire — și când drept miză figurează o bună parte din „biletele pentru Roma. Da, în ciuda faptului că jocul de la Moscova este abia al doilea din grupa est europeană (primul a fost U.R.S.S.—Bulgaria: 1—1), el prezintă o mare importanță pentru configurația finală a clasamentului, iar pentru fotbalistii sovietici constituie ultimul pe teren propriu. O înfrângere (după punctul lăsat la bulgari) echivalează aproape cu ieșirea din cursă pentru primul loc. Or, de data aceasta avem de a face cu un turneu în care doar locul 1 interesează...

Meciul secolului se reeditează la Philadelphia

Greu de găsit un meci athletic mai interesant, mai palpitant și mai valoros decât acela dintre echipele reprezentative ale U.R.S.S. și S.U.A. Iată de ce cronicarii au dat acestei confruntări numele de „Meciul secolului” sau „Lupta titanilor”. Și nu au greșit. Partida dintre atletii sovietici și americani aduce în stadion nemurăriți recordmanii mondiali și europeni, campioni olimpici, campioni ai Europei, câștigătorii competițiilor panamericane.

Anul trecut, „lupta titanilor” s-a desfășurat pe stadionul „V. I. Lenin” din Moscova la 27 și 28 iulie. La capătul unei întreceri de o tensiune fără precedent, echipa Uniunii Sovietice

Dar și echipa României este dornică să păsească cu dreptul în competiția olimpică.

Pentru 19 iulie, specialiștii prevăd o luptă aprigă. Echipa Olimpică a U.R.S.S. se prezintă ca o formație tină și complet nouă. Ea nu cuprinde nici un jucător dintre aceia care au evoluat în finala campionatelor mondiale de la Stockholm. O hotărâre absurdă a Federației internaționale a interzis aceasta sub pretextul că toți fotbalistii prezenți în capitala Suediei ar fi profesioniști, deși este prea bine știut că în U.R.S.S. și în țările de democrație populară nu există profesionalism. Măsura luată este îndreptată evident împotriva Răsăritului.

Cu toate acestea, beneficiind de uriașe rezerve, fotbalul sovietic a alcătuit o echipă olimpică foarte valoroasă. Ea a fost la un pas de victorie în meciul cu formația Bulgariei și, după cum declară observatorii, a prestat un joc athletic, legal, a arătat o bună orientare tactică, o înaltă tehnică individuală a jucătorilor.

În aceste condiții, sarcina fotbalistilor români nu este, desigur, ușoară. Dar, echipa noastră alinaiază în momentul de față jucătorii cei mai în formă. Amatori de fotbal i-au văzut nu o dată pe membrii lotului reprezentativ, le-au admirat măiestria, le cunosc posibilitățile. Un pronostic este firește greu de făcut.

a smuls victoria cu scorul de 172—170 și odată cu aceasta laurii supremației mondiale în atletism, care se aflau de mulți ani pe frontispiciul sportului american.

La 18 și 19 iulie, stadionul „Franklin-Field” din Philadelphia va avea tribunele arhipline. Toate biletele, dar absolut toate, au fost vândute, ceea ce constituie un record în America. Nici nu-i de mirare. Spectatorii doresc să vadă duelul Ter—Ovanesian—Bell, din care ar putea „cadea” recordul mondial la lungime, deținut de aproape un sfert de veac de Jesse Owens. Dar acesta nu este singurul punct de atracție. Meciul abundă în capete de alif. Charles Dumas va încerca să-și ia revanșa pentru înfrângerea de la Moscova. Dar, Kasparov și Șavlakadze sînt constanți peste 2,10 m. O revanșă au de luat și prăjiniștii americani, a căror înfrângere la Moscova a constituit o surpriză de inari proporții. Numai că, între timp, Bulatov, Petrov și Petrenko au mai adăugat 20 de cm performanțelor lor de atunci, iar primul dintre ei a devenit recordman al Europei. Krivonosov și Rudenkov așteaptă disputa lor cu Connolly, recordmanul mondial la aruncarea ciocanului. Rudenkov a amenințat serios în acest an performanța americanului, fiind despărțit acum de ea doar prin centimetri.

Din lotul feminin al Uniunii Sovietice se remarcă cele trei Galine — Bistрова, Popova și Grinvald, care vor domina probele de sprint și garduri. Nina Ponomareva este considerată câștigătoare (virtuală) a aruncării discului iar Tamara Press a greutății. Birute Kaleude (Zalegaitite) deține recordul lumii la sulită și titlul o obligă la primul loc.

Nu există îndoială că meciul dintre atletii sovietici și americani de la Philadelphia se va desfășura la un foarte înalt nivel sportiv și, la fel ca și acela de la Moscova va contribui la stringerea prieteniei dintre sportivii celor două țări.

Valeriu Chiose

Poșta redacției

Cojocarul Dumitru-București — Regretăm, dar nu putem folosi jocul.

Dr. Elena Berlescu-București — În legătură cu articolul trimis, vă rugăm să treceți pe la redacție, între orele 8—15.

Radu Felecan-Bacău — După cum ați remarcat probabil și dvs. la noi se publică numai traduceri din literatura sovietică. Puteți trimite poeziile la o revistă literară.

Vasile Bircă — Timișoara — Vi se va răspunde prin poșta la întrebările adresate.

În curînd la cinematografele

MAGHERU și I. C. FRIMU

O producție a studiourilor poloneze

A T E N T A T U L

Scenariul: J. S. Stawinski; Regia: J. Passendorfer
cu
A. MAY, W. SIEMION, T. LOMNICKI, B. KUROWSKA

Valentina Gaganova

Localitatea Vișnii Vologek, inundată vara în verdeață, i-a atras dintotdeauna pe pictori. Astăzi, spre aceste locuri se îndreaptă corespondenții ziarelor și revistelor din capitala Uniunii Sovietice. În orașelul textilistilor sosesc din toate colțurile țării sute de scrisori: ele cuprind un cald mesaj adresat șefei de brigadă Valentina Gaganova.

Valentina, filatoare la combinatul textil din localitate, a propus și a dus la îndeplinire o inițiativă despre care cineva a spus că seamănă cu un cîntec inspirat. Inițiativa ei s-a extins repede de la un colectiv la altul, pe întregul cuprins al pămintului sovietic. Esența acestei inițiative constă în înaltul spirit tovarășesc, în prietenia nobilă din're oameni, care constituie cele mai frumoase trăsături ale omului zilelor noastre.

Valea Gaganova, șefa brigăzii frunțase de la filatură, și-a îndreptat atenția spre productivitatea scăzută a unei brigăzi vecine. Mașinile erau la fel de bune ca și cele ale brigăzii frunțase, textilele erau la fel de sirguicioase și își iubeau în aceeași măsură meseria, dar producția obținută și prin urmare câștigul, erau diferite. Care era explicația?

Șefa de brigadă începu să urmărească tot mai atent metodele de lucru, discuta tot mai adesea cu fetele din brigada vecină și cu conducătoarea lor — Liusea Șibalova. Curînd ea luă o hotărâre unanim aprobată: tinăra comunistă Gaganova ceru transferarea în colectivul rămas în urmă, hotărîta să-l ajute. A venit în mijlocul acestui colectiv ca tovarăș și prieten,

ten, aducînd cu ea experiența de organizator și un stagiul strălucit în muncă.

Primele rezultate obținute nu se exprimă numai în faptul că brigada, pînă de curînd rămasă în urmă, a început să dea peste plan 1.700 kilograme de fire toarse, și nici în faptul că câștigul muncitoarelor a crescut simțitor. Cifrele nu pot exprima prietenia strînsă dintre Gaganova și membrele brigăzii. Fiecare dintre muncitoarele din brigadă poate spune astăzi cu mîndrie: sînt o muncitoare bună! Iar Liusea Șibalova, care a părăsit pentru un timp postul de șefa de brigadă, se pregătește acum, cu ajutorul Valentinei, să-l ocupe din nou.

Inițiativa Valiei Gaganova a trecut granițele localității Vișnii Vologek și s-a răspîndit în întreaga Uniune Sovietică.

Zilele acestea Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a conferit Valiei Gaganova titlul de Erou al Muncii Socialiste, înmîindu-i-se Ordinul Lenin și Medalia de aur „Secera și ciocanul”.

Vor să corespundeze

ANTOȘEVSKI VIKTOR, Lenin-grad, 40, Ligoiski pr. 34, kv. 66: cu un filatelist.

CERIONNII TATIANA, Perm, Kirovski raion, ul. Zakamskaia 2, podiezd 5, kv. 4: cu un tinăr sau o tinăra.

GENDLER E. M., Tomsk, ul. Remeslennaia 15, kv. 1: cu un filatelist.

MIAEOTE MAIA, R.S.S. Estonia, Rakveresi raion, Viitnaski sovhoz, Kihlebere: cu un tinăr.

GREGULENKO ANATOLI, reg. Cerkassk, Smela, ul. Ostrovskovo 24: cu un filatelist.

HRUSTALEVA LILIA, Moskva E — 187, 2-aia ul. Izmailovskovo zverința 14, kv. 13: cu un student.

ALEKSEEV N. P., reg. Sverdlov, Nijni Taghil 30, ul. Brigadnaia 118: cu un filatelist.

BATIȘCEV DMITRI, Gorki, ul. Figner 44, kv. 43: cu un tinăr sau o tinăra.

BREŢIS I. V., Riga 34, ul. Ezera 18, kv. 57: cu un filamenist.

STRELTOVA SVETLANA, reg. Lugansk, Severodonejk, ul. Lenina 30, kv. 3: cu un tinăr.

Semnele vremii noastre

(urmăre din pag. 1-a)

milioane de ruble pentru dezvoltarea industriei și agriculturii etiopiene. Cu puțin înainte de plecare, Haile Selassie I. a declarat: „Primirea caldă și prietenească de care ne-am bucurat a dovedit încă o dată că în ciuda faptului că cele două țări ale noastre au sisteme social-economice diferite, ele luptă pentru aceleași principii nobile, înalte, care au fost proclamate de Carta O.N.U., și, mai tîrziu, la conferințele de la Bandung și Accra... Popoarele din Uniunea Sovietică, care sprijină cauza libertății și independenței în întreaga lume, contribuie în acest fel la cauza progresului, bunăstării și independenței tuturor popoarelor asuprite”.

Da, zilele trecute guvernul R.A.U. a aprobat proiectul deimitiv pentru construirea primei părți a barajului de la Assuan, pe Nil. Proiectul este întocmit de specialiști sovietici. Ce înseamnă acest lucru? El înseamnă o nouă recunoaștere a valorii tehnice și economice a ajutorului pe care Uniunea Sovietică îl acordă țărilor care au scuturat jugul colonialist și fac acum eforturi să-și edifice o economie de sine stătătoare.

Dar centrul metalurgic Bhilai? Pînă nu de mult, acest nume era necunoscut și pentru indien. La începutul acestui an, însă, la Bhilai a intrat în funcțiune prima tranșă a unei uriașe uzine metalurgice construite de Uniunea Sovietică pentru India și de atunci cuvîntul „Bhilai” simbolizează colaborarea economică și prietenia dintre cele două mari țări.

Nu peste multă vreme se vor înălța uzine moderne și pe malurile Tigrului și Eufratului, în Republica Irak, care săptămîna aceasta și-a sîrbătorit primul an de existență. Vor fi uzine construite cu sprijinul Uniunii Sovietice sau pe baza creditelor acordate de guvernul sovietic.

La un loc, toate acestea sînt ecouri și semnele vremii noastre...

CONTINENTUL

ZECI DE SATE UCRAINENE vor fi transformate în acest an în centre de tip urban; construirea acestora va fi efectuată după un plan general. Pentru colhoznicii ucraineni vor fi construite în decursul septenaliului 1.800.000 de locuințe.

ÎN VARA ACEASTA avioanele de mare viteză „TU-104” vor face legătura între Leningrad, Vladivostok și Tbilisi pe de o parte și Vladivostok și Petropavlovsk — Kamceatski, pe de altă parte. Avioanele „IL-18” vor circula de la Moscova spre Adler, Frunze, Baku, Așhabad și de la Adler spre Leningrad. Sverdlovsk și Tașkent. Aceleași avioane vor deservi linia Alma-Ata — Rostov prin Baku.

INTR-O REGIUNE MUNTOASĂ din R.S.S. Tadjikă se construiește o centrală electrică la o altitudine de aproximativ 4.000 metri. Centrala va fi complet automatizată. Pînă la sfîrșitul anului, pe teritoriul republicii vor fi puse în funcțiune cinci centrale electrice, construite în locuri greu accesibile.

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ a Universității de Stat din Moscova face schimb regulat de publicații cu 40C de instituții științifice și edituri din țări străine. Pe adresa bibliotecii sosesc colete și scrisori din 59 de țări.

LA TEMIR-TAU în Kazahstan, s construiește cea mai mare uzină din lume. Șantierul de construcție al întreprinderii ocupă o suprafață de 120 kilometri pătrați. Împreună cu combinatul metalurgic care se construiește în Siberia Apuseană, noua uzină va furniza anul o cantitate de oțel egală cu întreaga producție de astăzi a Angliei.

ZILNIC, de pe porțile Combinatului de construcții de case din Petrozavodsk ies trenuri încărcate cu case tip, care iau drumul Ucrainei, Bielorusiei, Lituaniei, Letoniei și Moldovei. Combinatul produce 25 de case tip în 24 de ore. Recent a început să se producă în serie un nou tip de case cu trei camere, cu suprafața totală de 40 metri pătrați și cu verandă mare.

U. R. S. S.

Curiozități

O memorie fenomenală

Cunoscutul șahist rus Alehin avea o memorie fenomenală. Mergând prima oară pe o stradă dintr-un oraș necunoscut, el reținea toate firmele magazinelor și chiar figurile trecătorilor. Într-o zi, el întâlnește la Școala de cinematografie din Moscova un om pe care-l văzuse cu patru luni în urmă într-o farmacie. Recunoscându-l, îi spuse cu precizie data când se întâlniseră, conținutul rețetei cu care venise la farmacie și câteva detalii de îmbrăcăminte.

Altfel, Alehin se afla împreună cu mai mulți invitați în casa unui prieten.

Cineva îi propuse să-i verifice memoria fenomenală despre care se dusesse vestea. Gazda îi dădu să citească o pagină și jumătate dintr-un roman spaniol, foarte puțin cunoscut. După 3-4 minute de lectură, Alehin reproduce textul fără nici o greșală.

Alehin a memorat toate partidele strălucite de șah jucate de maestrul din ultimii 60-70 de ani. Întrebat odată dacă își mai amintește de prima partidă a meciului dintre S. Urusov și Petrov, jucat la Varșovia în anul 1859, el reproduce întocmai partida.

Un pom - livadă

Acest copac neobișnuit crește la Soci. În coroana lui deasă se află sute de fructe aurii, care nu seamănă între ele ca formă și mărime. Pe unele crengi atârnă ghirlande de mandarine, pe altele portocale etc. Copacul rodește, în total, 45 de soiuri de citrice.

Fiecare soi de fructe a fost altoit de cite un vizitator al grădinii. Printre aceștia se numără cântărețul Paul Robeson; Charles Earving, primarul unui oraș din Anglia; profesorul Cernenko din Miciurinsk; vizitatori din China, Vietnam, Coreea, Egipt și din multe alte țări.

Copacul-grădină are o istorie interesantă. Într-o zi, la stațiunea de selecționare a plantelor condusă de F. M. Zorin, a fost adusă cu căruciorul o fetiță bolnavă. Ve-

nise din nordul îndepărtat la Soci pentru tratament și ar fi vrut să vadă cum cresc plantele citrice.

Vizitând livada lui Zorin, fetița a întrebat:

— De ce nu există pomi care să rodească dintr-odată toate soiurile de citrice?

Ideea aceasta i-a plăcut selecționarului, care îi răspunse pe loc:

— Vino peste vreo doi-trei ani, și am să-ți arăt un astfel de pom.

Pomul visat de fetița din nord a devenit realitate.

Într-o zi, trei biologi din Vietnam au admirat îndelung pomul-livadă și și-au exprimat dorința să altoiască și ei un soi nou de fructe. Dorința le-a fost îndeplinită și astfel se nascu o tradiție. De atunci pomul-livadă poartă încă un nume: „pomul prieteniei“.

repetă Durov, dar după ce recitii scrisoarea își schimbă hotărârea. Vroia să-i ofere fetiței un dar și mai frumos.

Vrăjitorii n-au nevoie să se gindească multă vreme. Or, Durov este un adevărat vrăjitor: cine cunoaște mai bine decât el limba animalelor? Cine știe să le vorbească așa ca el? Durov se hotărî să-i dea fetiței ceva deosebit de interesant.

...Reprezentăția este în toi. Animalele lui Durov își arată măiestria în arenă. Iată-l pe elefantul Rezi, inteligent și afectat, pe papagalul limbut, iată porumbii albi. Totul este atât de frumos, de surprinzător! Michèle este și ea la circ. De data aceasta a primit o invitație specială și i s-a oferit un loc în loja oficială.

După ultimul număr, în timp ce publicul se pregătea de plecare, o fetiță îmbrăcată într-o vaporosă rochie albă apără în arenă.

— Vladimir Durov vrea să ofere o păpușă roșie unei admiratoare entuziaste, — anunță prezentatorul.

Sub cupola circului s-a lăsat liniștea. Durov se apleacă spre fetiță, îi cuprinde umerii și-i întinde ceva. Michèle strânge cu dragoste în brațe o păpușă, o rușoaică micușă, îmbrăcată în sarafanul tradițional. Publicul aplaudă, mulți îndreaptă asupra ei aparatele de fotografiat, dar Michèle nu vede decât fața surzătoare, bună, a lui Durov.

— Cum să-i spun păpușii? — întreabă Michèle.

Durov îi sugerează câteva nume rusești.

— Tanea îmi place cel mai mult, — hotărăște Michèle, bătând bucuroasă din palme.

...Așa s-a înfiripat prietenia dintre un mare artist sovietic și o fetiță dintr-un oraș din Belgia.

L. V.

Pe la jumătatea lunii iunie, într-o bună dimineață, pe străzile centrale ale Moscovei privirea femeilor sovietice s-a oprit asupra unui afiș mai puțin obișnuit — printre sutele de afișe multicolore care seamănă cu mozaicuri efemere zidurile Capitalei: afișul casei de modă Cristian Dior. Un eveniment — da, era un eveniment.

Dacă aceleași femei sovietice s-ar fi plimbat în cursul aceleiași după amieze pe Șoseaua Leningradului până la hotelul „Sovietskaia“, ar fi putut vedea a avea douăsprezece fete înalte, svelte și foarte frumoase: Nathalie, Christine, Nicole, Francine, Kouba, colegele lor, manechinele casei, îmbrăcate simplu și modest, ca mai toate midinelele Parisului, admirând, fermecate, splendorile arhitecturale ale capitalei Uniunii Sovietice, oprindu-se în fața vitrinelor marilor magazine unde valurile de țesături și cele mai

Moda

Expoziție de modele „Dior“ la Moscova

dial unul din miile de arhitecți parizieni puțin cunoscuți care, pentru a-și mai salta puțin bugetul lunar desena modele de rochii pentru diferite case de croitorie. După război, însă, ascensiunea lui a luat traiectoria unei rachete. Inventase „new-look-ul“, adică noua siluetă modernă. Vă amintiți cum eram îmbrăcate cu 16-17 ani în

care tot el a lansat-o. Dior, ajuns celebru, dicta moda pe toate continentele și numele lui a rămas ca o carte de vizită a bunului gust parizian. Acum câțiva ani Dior a murit, răpus de un atac de inimă. Doliul succesorilor lui se traduce și azi în acea panglicuță neagră care brăzdează produsele casei...

Și acum să ne oprim o clipă asupra expoziției de modele de la Moscova. Incontestabil, a stîrnit un mare interes. Cele o sută de modele rivalizau în inventivitate. Dacă astăzi casa Dior a pierdut din strălucirea ei inițială prin dispariția fondatorului ei, ea rămîne totuși una din exponențele de frunte ale modei pariziene. Linia modelelor prezentate la Moscova e simplă, fusta scurtă, jachetele de două-pieș-uri, de asemenea, scurte. Gulerele cu revere mari și podoaba nasturilor completează mai toate ansamblurile — excepție făcînd toaletele de seară, de o rară somptuozitate — numai tulle, strassuri, perle și fire de aur și argint.

Ceea ce le-a surprins, însă, pe spectatoarele au fost, de pildă, decolteurile mult prea adînci ale unora din rochiile de ștofă. Astfel, una din ele, a spus — pe bună dreptate: „Pentru noi, care locuim în Nord, rochia de ștofă are rostul ei, să ne ocrotească de frig. La ce bun, deci, decolteul acesta atît de adînc? Iar dacă modelul este creat pentru vară, la ce bun să-l confecționăm din ștofă?“

Înțelegem, de aici, declarația directorului comercial al casei Dior, Jacques Roué: „Publicul sovietic este înzestrat cu un gust foarte sever, dar sigur“. Iar aceasta s-a concretizat în răspunsul pe care, la rîndul lor, l-au dat casele de modă sovietice, colegele lor pariziene. Cele 12 manechine în vizită la Moscova, au avut prilejul să asiste, cu o vădită încîntare, la prezentarea ultimelor modele sovietice de vară de către înaltele, sveltele și frumoasele manechine sovietice. A fost încă un prilej de stringere a unor legături de prietenie și colaborare între cele două popoare.

Constanța Manu

1. Un deux-pièces de ștofă — Jacheta foarte scurtă, tusta în cute duble, adînci. 2. Mantou de vară din șantung, cu guler mare și peste o rochiță din același material. 3. O rochie de seară, amintind linia „corolă“ de acum cincisprezece ani, cînd Dior a creat-o.

moderne produse ale materialelor sintetice nu sînt cu nimic mai prejos decît cele care împodobesc etalajele Parisului.

Spectacolul prezentării modelilor de vară pariziene merita văzut, fără îndoială. Și, nu e de mirare că afluența — și în deosebi cea feminină — a fost neobișnuit de mare.

Dar, înainte de a vorbi despre modelele propriu zise și despre impresiile culese din rîndul spectatoarelor, să spunem cîteva cuvinte despre fondatorul casei, despre Cristian Dior.

Cristian Dior era, pînă la înțetarea ultimului război mon-

urmă: rochii foarte strimte, foarte scurte, cu umerii drepiți de grenadir. O linie rigidă, nefeminină. Ei bine, Cristian Dior a operat o adevărată revoluție în silueta femeii: a aruncat la coș toată vata care caplona umerii femeii, a creat o fustă foarte amplă, în formă de corolă de floare, lungind-o pînă aproape de jumătatea piciorului și izbucind astfel să dea femeilor un alt aspect. Adeziunea acestora a fost unanimă. Moda creată s-a răspîndit prelungindu-se în lume, linia „Dior“ s-a impus odată cu noua vogă a desenului pepita alb și negru pe

FANTEZIE ÎN O...

ORIZONTAL: 1) Unul din cei mai mari scriitori sovietici. — „Bacilul lui...“, conferință umoristică în versuri de G. Topirceanu. 2) Gaz... sportiv. — Autorul pieselor „In căutarea bucuriei“, „Zboară cocorii“ etc. 3) Poet și scriitor clasic rus, al cărui nume îl poartă Universitatea din Moscova. — Cea mai mică operă. 4) Sau mai scurt. — Anagrama precedentei. — Cinema... armonios. 5) Os sucit! — Cuier pentru... cercel. 6) Capitala Ceylonului. — Prefix pentru urechi. 7) Savant rus, inventatorul radiofoniei. — Fabricant de... griu. 8) Balama brațului. — În ploaie! Nici aici nici dincolo. 9) Trimis pe... pămînt. — Ceremonial. 10) Înfirm. — Contribuție. 11) Îl ascuți cu nerăbdare. — Ton incomplet! — „Cînd e în bordei / Nu poți ca să bei“. 12) Prinț pentru Azor. — Comerț fără bani. — Prefix... unic.

VERTICAL: 1) Unul din cei șapte înțelepți ai Greciei antice, pe care comorile lui Cresus l-au lăsat rece. — Muzică de unul singur. 2) Model (reg.) — Gălușcă în miniatură. 3) Afluent al Dunării. — „Cobora pe... / Dintre munți la vale... / Și la umbra unui stog / A căzut din cale“ (G. Topirceanu). 4) Stimă. — Parcă. — Popor germanic. 5) Autorul cărții

„Vitea Maleev la școală și acasă“. — Sere! 6) Munte în Corsica. — Diogene îl căuta și... Edip l-a găsit! — Pentru... în compuneri. 7) Poet german care a tradus „Iliada“ și „Odiseea“ (1751-1826). — Iata-cul lui Diogene. 8) „Se ocupă cu studiul „Jumii care nu cuvîntă“. — Pește... muzical.

9) Oraș în U.R.S.S. — Inconjur de... ogradă. 10) Ovidiu. — Vas pentru... finut ascuns. Incepe gama. 11) În original! — „Umăr lîngă umăr / Nouăzeci la număr: / Fiecare soi / Umple un loc gol“. 12) „Se trece greu. — Autorul celebrei comedii „Revizorul“. — Fluvii din poveste!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Fetița, dresorul și păpușa

Michèle Plomteux locuiește în orașul belgian Bierwart. Are 9 ani, părul blond, ondulat și ochi vioi.

Vladimir Durov este un celebru artist sovietic de circ, dresor de animale. Marea lui artă a cucerit de multă vreme spectatoarii din numeroase țări.

Despre păpușă o să mai vorbim.

Copiii merg cu multă plăcere la circ. Tot ce se petrece pe arenă îi impresionează profund. Ei participă cu întreaga lor ființă la giumbușucurile clownilor, la numerele îndrăznețe ale acrobaților, la programul de dresură. Și cit de mult îi stimulează pe artiști risul cristalin al micilor spectatori! Pînă și animalele lui Durov execută parcă cu mai multă ușurință figurile lor cînd copiii rîd bucuroși.

Michèle Plomteux, ca și sute de alți copii din Belgia, s-a îndrăgostit de animalele lui Durov. Ea a venit de citeva ori de la Bierwart la Bruxelles pentru a asista la spectacolele circului sovietic. Într-o seară caldă de vară, Durov a primit o scrisoare

„Domnule Durov,

Îmi permit să vă scriu pentru a vă felicita din inimă pentru marele dumneavoastră talent.

Am 9 ani și-mi place nespuse de mult circul!

Mi-ar face mare plăcere dacă mi-ați trimite o mică amintire sau o fotografie cu dedicație, pe care aș păstra-o toată viața. Eu vă mulțumesc anticipat.

Michèle“.

„O amintire, o amintire“, se gîndi Durov după ce citi scrisoarea. Și ideea îi veni îndată: păpușa! Bineînțeles, păpușa! O adusese special în Belgia pentru a o oferi unuia dintre micii admiratori.

— Am să-i dau păpușă, —

Mercur și Marte

Publicind declarația sa împotriva intensificării comerțului sovieto-american, Departamentul de stat al S.U.A. a afirmat încă o ghiulea de picioarele zeului Mercur. Ostentativă lipsă de bunăvoință față de Conferința de la Geneva? Reacție nervoasă la succesul Expoziției sovietice de la New York și la buna impresie produsă de Frol Kozlov la Washington, New York, San Francisco? Și una și alta. Căci în ciuda începutului de dezgheț care se face simțit în viața internațională, unii nu pot (și după cum se vede nici nu vor) să renunțe la practicile „războiului rece”.

Argumentele Departamentului de stat se vor serioase, dar ele nu pot să nu dea naștere la zîmbet. Căci există un ridicol al oamenilor care încearcă să argumenteze ceea ce nu se poate argumenta...

Citind afirmația făcută la Washington că schimburile sovieto-americane ar fi dezavantajoase pentru S.U.A. și că ele ar întări potențialul industrial și militar al U.R.S.S., nu poți să nu te gîndești: poate că chiar în clipa redactării declarației trecea deasupra Departamentului de stat al S.U.A. cel de-al treilea satelit artificial al Pămîntului pe care Uniunea Sovietică l-a lansat în ciuda lipsei unui acord comercial cu Statele Unite ale Americii...

Se spune că greșala este omenească, dar stăruința în greșală este diabolică. Acum 40 de ani, unii mai puteau spera să înăbușe puterea sovietică cu ajutorul blocadei economice; dar a spera acest lucru astăzi, fiind Uniunea Sovietică construieste cea mai puternică hidrocentrală de pe glob, pregătește lansarea primului spărgător de gheață atomică și fabrică racheta balistică intercontinentală, înseamnă să dai dovadă de orbire...

În special cazul cu racheta balistică intercontinentală merită puțină atenție. Se știe că pînă acum au dat greș în S.U.A. câteva experiențe cu acest gen de rachetă, de care armata americană nu dispune, practic, nici azi. Cum se poate explica aceasta? S.U.A. dispun doar de tot ceea ce trebuie pentru obținerea rachetei intercontinentale... Nici un motor, nici un gram de combustibil, nici un decimetru de metal, nici o frîntură de schiță care ar fi putut ajuta Uniunea Sovietică la construirea rachetei, n-au fost exportate din S.U.A. Și totuși în Uniunea Sovietică racheta se construiește în serie, în timp ce în S.U.A. n-a fost construit încă nici prototipul. E spectaculos să-ți dai ițose, afirmînd că exportul american în Uniunea Sovietică ar „întări potențialul” acesteia. Dar din ce în ce mai mulți oameni își dau seama: Uniunea Sovietică s-a întărit, se înlărește, și se va întări și fără importul din Statele Unite ale Americii. La nici una din cele 10.000 de linii automate care lucrează în Uniunea Sovietică nu poți găsi nici măcar un nit de fabricație americană. Avînd la îndemînă tot ceea ce ar putea contribui la „întărirea potențialului” sovietic, industriașii americani n-au putut construi pînă acum decît 8.000 de linii de acest fel...

Toate aceste lucruri sînt cît se poate de bine cunoscute la

Departamentul de stat, și, desigur, nu basmul cu „înlărirea potențialului sovietic” a fost adevăratul mobil al recente Declarații. Dimpotrivă. La Departamentul de stat lucrează multiplicat în atît de multe exemplare zeul Marte, încît pentru Mercur, după cile se vede nu mai rămîne loc. Totuși, industriașii fabrică, comercianții vor să vîndă, agenții societăților de export au nevoie de ciștiguri. Ei vîd în Uniunea Sovietică un client bun, în stare să cumpere mult, să plătească bine și la timp. Ei exercită presiuni asupra Departamentului de stat. Iar acesta încearcă să-și justifice încăpăținarea cum poate... Și în primul rînd publicînd o Declarație redactată în spiritul „războiului rece”.

Există, însă, în America oameni care în mult mai mult la Mercur decît la Marte. Printre aceștia se află și cunoscutul industriaș Cyrus Eaton. Omul de afaceri Eaton a constatat că anul trecut Anglia a vîndut Uniunii Sovietice mărfuri în valoare de 75.000.000 de dolari în timp ce S.U.A. n-au exportat în Uniunea Sovietică decît mărfuri în valoare de mai puțin de 3.000.000 dolari. După calculele lui Eaton — calcule confirmate la Moscova de președintele Camerei de Comerț a Uniunii Sovietice, Mihail Nesterov — această cifră ar putea fi cu mult depășită. „Țara noastră, care îndeplinește cu succes grandiosul plan septenal — a declarat Mihail Nesterov — ar putea achiziționa, de pildă, utilaj industrial american în valoare de cîteva miliarde de dolari (sublinierea noastră) și la rîndul său ar putea exporta o cantitate mai mare de mărfuri pe piața americană”.

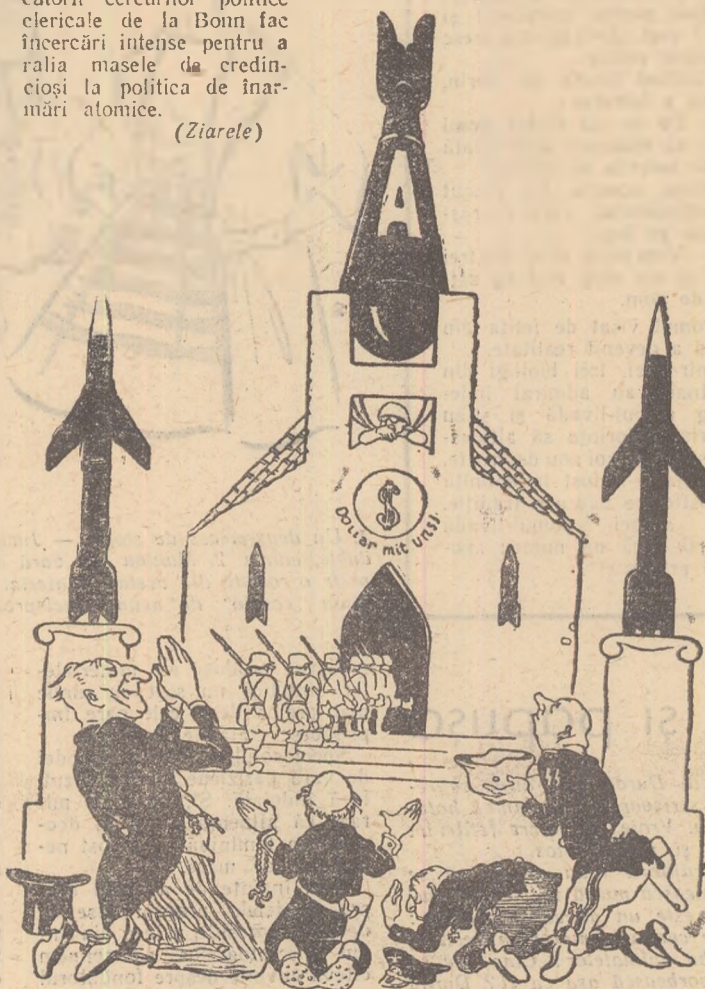
Să însemne oare aceasta că economia sovietică își pune principala nădejde în mărfurile importate din S.U.A.? Nicidecum. Elaborînd planul septenal — cifrele grandioase ale producției de oțel și de fontă, planurile transformării Siberiei într-o nouă bază industrială, perspectivele automatizării complexe a proceselor de producție — oamenii sovietici nu s-au bazat pe comerțul cu S.U.A., ci în primul rînd pe propriile lor forțe, pe succesele obținute pînă acum. Cum e de crezut că un popor care a construit în numai 20 de ani (1938—1958) 503 orașe noi, va putea fi oprit din drumul său de restricțiile pe care le impun exportului american funcționării obtuzi ai Departamentului de stat?

Pe vremuri, burghezia și-a sintetizat o parte a filozofiei sale în celebra maximă: „timpul e bani”. Pierzînd timpul cu întocmirea listelor de „materiale strategice”, Departamentul de stat pricinuiește, după cum s-a văzut, pierderi de miliarde unor oameni de afaceri americani. Sfîdînd, însă, cea mai elementară logică, unii încearcă să demonstreze că politica „listelor strategice” nu e timp pierdut, ci dimpotrivă, „...timp cîștigat! Așa se face că chiar în timpul Conferinței de la Geneva, revista americană „Reader's Digest” scrie: „Pentru lumea liberă fiecare conferință trebuie să reprezinte un nou cîștig de timp...: cînd duce tratative sau încheie o înțele-

gere cu comuniștii, lumea liberă trebuie să discute de pe poziții de forță”. Fără să vrea, revista dezvăluie adevărul. În marea competiție care se desfășoară astăzi în lume între Uniunea Sovietică, pe de o parte, și Statele Unite ale Americii pe de altă parte, acestea din urmă au intrat în „criză de timp”. Nimic nu e, însă, mai lipsit de perspectivă decît încercarea de a ieși din această criză, folosind ruinatele „poziții de forță”. Căci timpul lucrează implacabil pentru socialism. O recunoaște, printre altele Robert Morris, care ocupă un post însemnat în subcomisia senatorială pentru problemele securității interne. După ce și-a închinat viața luptei împotriva comunismului, Morris încearcă simțămîntul amar al omului care și-a irosit forțele în za-

În ultimul timp, conducătorii cercurilor politice clericale de la Bonn fac încercări intense pentru a rallya masele de credincioși la politica de înarmări atomice.

(Ziarele)

Noul sfînt al drept-credincioșilor de la Bonn.

desen de V. Fomichev

dar: „De la punctul meu specific de observație am avut posibilitatea să văd cum a crescut forța comunismlă care atîrnă acum greu, asupra noastră, a tuturor... Acum, pot să-i urmăresc orbita în spațiul cosmic!”.

Da, domnule Morris, Uniunea Sovietică v-a lăsat în urmă în spațiul cosmic și v-a lăsa în urmă și pe pămînt! Vreți să vă mai țineți după ea fără a vă pierde răsufllarea? Luați ghiulelele de pe picioarele zeului Mercur! Și nu vă mai bizuiți pe zeul Marte!

Radu Țulescu

NOTE

„O faptă plăcută Domnului”

Sesiunea Asociației americane pentru rachete a dezbătut recent problema influenței cercetărilor cosmice asupra... religiei. Un orator a arătat că „O seamă de conducători ai bisericii au început să recunoască transformările pe care le suferă vechile noțiuni în veacul zborurilor în Cosmos”.

Desigur, nu putem decît saluta o asemenea poziție. Acum trei sute cincizeci și nouă de ani obscuranțiștii l-au ars pe ruș pe Giordano Bruno pentru

ridici împotriva înarmării atomice. De altfel Bartzel luptă pentru această „faptă plăcută Domnului” nu numai în vorbe, ci și prin exemplu lui personal! El a fost unul din conducătorii organizației profasciste „Salvați libertatea”, din care au făcut parte foști hitleriști, militariști activi ca Sagner, Hlobcke, von Lex și alții.

Dar și Consiliul britanic al bisericilor a dat publicității un raport în care-i îndeamnă pe credincioși să se impace cu existența armeei atomice, care, chipurile, ar fi necesară pentru intimidarea „dușmanului”, adică a Uniunii Sovietice.

Într-o vreme, slujitorii bisericilor spuneau: „N-am adus pacea, ci sabia”. Acum n-au făcut decît să schimbe puțin formula, dar fondul rămîne același: „Nu aduc pace, ci bomba atomică”.

Alte guri, aceeași gamă.

„Măgarul troian”

Karl Mommer... Un nume ce s-a impus în ultimul timp în arena politică occidentală, cucerind o faimă care-i departe de a stîrni invidia. Mommer este o persoană cu o biografie politică dubioasă, tovarăș de idei cu Willy Brandt, campionul vest-berlinez al „războiului rece” și unul din conducătorii fracțiunii social-democrate a Bundestagului de la Bonn. El a atras asupra-i atenția generală printr-un scandal care-l arată ca agent fășiș al lui Adenauer în partidul social-democrat.

Presa lui Adenauer a conferit acestui erou al zilei o cunună de lauri pentru că Mommer a atacat Uniunea studenților socialiști din Germania occidentală. La Congresul lor, studenții socialiști au înierat militarismul vest-german și înarmarea atomică, pronunțîndu-se pentru un acord între R.F.G. și R.D.G. Dar nu numai hotărîrile adoptate de congresul studenților l-au făcut pe Mommer să-și iasă din sărite. Și delegația de ziariști social-democrați germani, care a vizitat Uniunea Sovietică și s-a întîlnit cu Nikita Sergheevici Hrușciov cu care a discutat tovarășește, l-a miniat la culme. Uitînd, în isteria-l anticomunistă, de uzanțele parlamentare, Mommer i-a numit pe ziariștii social-democrați măgari troiani ai comunismului și a cerut excluderea lor din partid.

„Dar dacă-i vorba de măgari troiani — a subliniat, cu toată dreptatea, ziarul „Neues Deutschland” — chiar Karl Mommer e un măgar troian, al partidului lui Adenauer, al militarisților, al tuturor adversarilor destinderii încordării internaționale și al înțelegerii!” Prin atacul lui a arătat ziarul, Mommer lovește în partidul său, cerînd excluderea social-democraților cinstiți și ridicîndu-se împotriva conducerii sale, în frunte cu Ollenhauer, în vederea înlocuirii ei cu clica lui Brandt.

Denunțul lui Mommer a stîrnit un entuziasm furtunos în tabăra reacțiunii de la Bonn. Presa controlată de cercurile conducătoare a organizat un adevărat sabbath de vrăjitoare în jurul cuvîntării lui Mommer, folosînd-o ca pretext pentru o campanie împotriva opoziției social-democrate.

SĂPTĂMÎNA